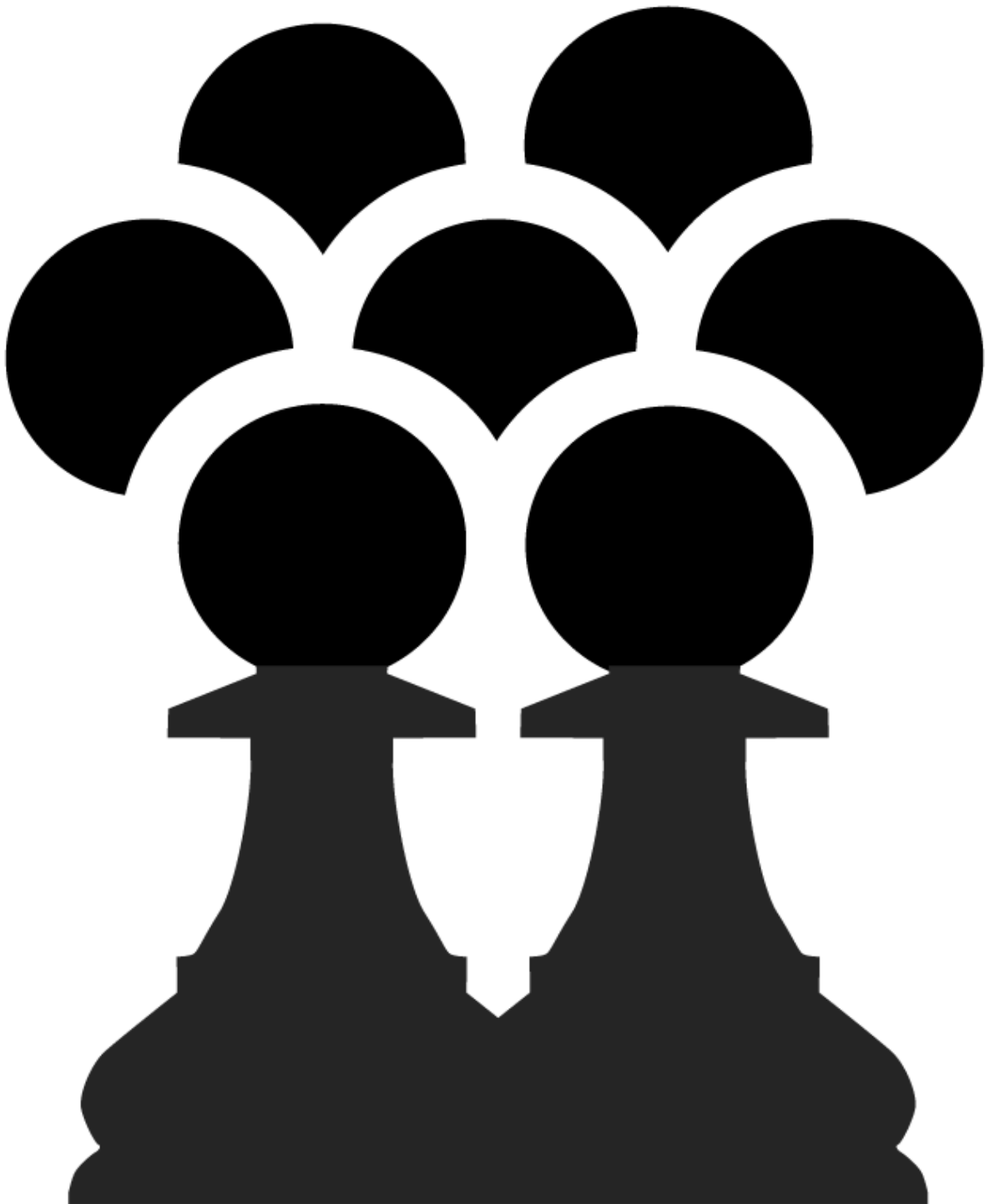

de Promoot

Clubblad van Schaakvereniging **Promotie Zoetermeer**

jaargang 59 | nummer 3 | maart 2011

→ www.svpromotie.nl ←

DE PROMOOT

Clubblad van Schaakvereniging 'Promotie'

Jaargang 59 | nummer 3 | maart 2011

Schaakvereniging 'Promotie' – opgericht 6 oktober 1952

Clubgebouw:	Sportcentrum Olympus, Voorweg 107, Zoetermeer, tel. (079) 341 95 96
Jeugd:	Wijkcentrum De Leyens, Van 't Hoffplein 1, Zoetermeer
Website:	www.svpromotie.nl
Jeugd:	www.svpromotie.nl / jeugd.htm
Contributie:	senioren (vanaf 20 jr): € 145,- / junioren (16-19 jr): € 75,00 / studenten: € 75,- / aspiranten (t/m 15 jr): € 70,- plus € 22,50 leskosten / alleen extern: € 70,00
Donaties:	minimaal € 25,00
Gironummer:	2405362, t.n.v. Schaakvereniging Promotie, Zoetermeer
Ereleden:	H. Breuker, P. Briggeman, G. Eggink, J. Hagoort, J. Kalkwijk, J. Meijer, M. Nepveu, G. Swart, J. Veldhuizen

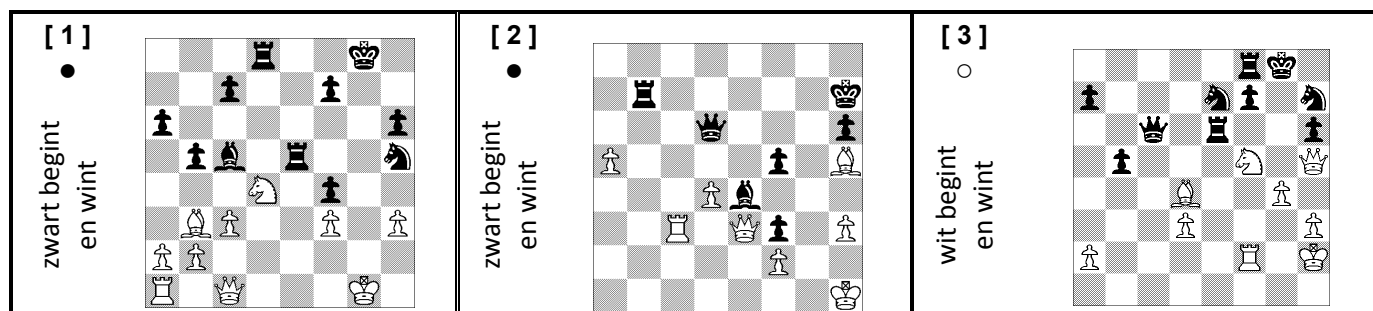
bestuur	naam	adres	telefoon + e-mail
voorzitter	J. van den Berg (Jaap)	Wildenberg 18 2716 ND Zoetermeer	(079) 321 42 59 bergvandenjb@hetnet.nl
secretaris	D. Th. Brinkman (Dirk)	v.Boisotring 97 2722 AB Zoetermeer	(079) 342 20 05 dirk_brinkman@nl.ibm.com
penningmeester	W.P.M. Jutte (Willem)	Kadelaan 39 2725 BB Zoetermeer	(079) 331 35 81, (06) 24 51 67 10 w.jutte@hetnet.nl
wedstrijdleader intern	G. Eggink (Gerhard)	Ravelplein 16 2807 HH Gouda	(0182) 671 664 promotie.intern@kpnplanet.nl
wedstrijdleader extern	R. de Vries (Rob)	Breitnerlaan 56 2391 GC Hazerswoude-Dorp	(0172) 58 73 35, (06) 22 41 94 68 r.de_vries@wxs.nl
algemeen adjunct			
voorzitter jeugdcommissie	D.J.F. van Nies (Dingeman)	Rhonestroom 22 2721 CC Zoetermeer	(079) 341 84 32 dingeman.vannies@xs4all.nl

	naam	adres	telefoon + e-mail
redactie clubblad De Promoot	H.J. Alberts (Henk)	Trompstraat 98 2266 KL Leidschendam	(070) 320 64 29 h.j.alberts@hetnet.nl
	R. de Vries (Rob)	Breitnerlaan 56 2391 GC Hazerswoude-Dorp	(0172) 58 73 35 r.de_vries@wxs.nl
webmaster www.svpromotie.nl	W. Broekman (Willem)	IJsselstroom 217 2721 AZ Zoetermeer	(06) 53 94 74 73 w.broekman@wxs.nl
materiaal- commissaris	C. Schoon (Chris)	Caan van Necklaan 191 2281 BG Rijswijk	(070) 399 93 54 chris.schoon@wolmail.nl

→ www.svpromotie.nl ←

Inhoud

Redactioneel	<i>redactie</i>	blz. 2
Van de voorzitter + In memoriam Jan van der Ploeg	<i>Jaap van den Berg</i>	2
Intern: Stand na 23 ^e ronde	<i>Gerhard Eggink</i>	3
Extern: Uitslagen	<i>Rob de Vries</i>	4
Tata 1: Tata Steel 2011 – belevenissen in groep 5	<i>Jaap van den Berg</i>	5
Tata 2: Tata Steel 2011 – wat een toernooi!	<i>Harrie Boerkamp</i>	6
Tata 3: Mijn Tata Steel 2011	<i>Ruurd Kunnen</i>	9
Eenvoudig doch voedzaam...	<i>Manuel Nepveu</i>	12
Overwegingen	<i>Bernard Bannink</i>	13
De 'Bernie' als ladykiller !	<i>Maarten van Zetten</i>	14
Twee keer binnen 24 uur: dame naar de lange diagonaal	<i>Willem Broekman</i>	16
Welk paard heeft niet bewogen?	<i>Rob de Vries</i>	16, 21, 39
Die oplossing klopt niet !	<i>Rob de Vries</i>	17
Bernard, de Grote Ommekeerder	<i>John Tan</i>	18
Combinaties	<i>Rudi Matai</i>	20
Gezwets vanaf de barkruk	<i>Hielke Kuipers</i>	22
Het gespleten schaakbord	<i>Hans Meijer</i>	23
Zinsbegoocheling	<i>Willem Broekman</i>	24
Wit/zwart speelt en wint	<i>redactie</i>	25
Oplossing Kerstpuzzel 2010	<i>Jan Blankespoor</i>	26
Ooievaar 1 - Promotie 4: een krankzinnige wedstrijd	<i>Henk Alberts</i>	27
Een ooievaartje	<i>Harrie Boerkamp</i>	29
Tata 4: Tata-uitslagen Promotie-spelers	<i>Rob de Vries</i>	31
Een schaakstandbeeld in Portugal	<i>Henk Alberts</i>	32
Waarom makkelijk als het ook moeilijk kan ?	<i>Rob de Vries</i>	33
Euwe speelt tegen een onbekende tegenstander (1931)	<i>Henk Alberts</i>	34
Motie van treurnis	<i>Chris Schoon</i>	38
Massakamp Botwinnik - Promotie	<i>redactie</i>	40
Oplossingen problemen	<i>redactie</i>	41
Agenda	<i>bestuur</i>	42

oplossingen: → blz. 41

[bron: Hans Ree, NRC]

Redactioneel

Henk Alberts
Rob de Vries

In de commentaarzaal van Tata (voorheen Corus, voorheen Hoogovens) was de kersverse lintjesdrager Hans Böhm ook dit jaar weer bijzonder goed op dreef. Zoals gebruikelijk mocht hij prijzen uitdelen aan diegenen uit het publiek die een goede zet opperden of een snedige opmerking maakten. Toen op een gegeven moment niemand iets riep en hij zelf ontdekte dat Pd3 een hele goede zet was vroeg hij "Is er iemand die Pd3 had *willen* roepen?", om vervolgens een prijs uit te delen aan de eerste de beste die toen zijn vinger opstak... Waarmee we maar willen zeggen dat het soms ook om de zetten gaat die je *niet doet*, maar die je zou *kunnen doen*. Zo staat deze Promoot vol met artikelen waarin de auteurs uitleggen welke zet ze *hadden moeten spelen*....

Overigens is deze editie onwaarschijnlijk gevarieerd: als we goed geteld hebben leverden maar liefst 16 verschillende auteurs ieder één of meer bijdragen! Dit zou heel goed een record kunnen zijn. Even checken (in alfabetische volgorde): Alberts, Bannink, van den Berg, Blankespoor, Boerkamp, Broekman, Eggink, Kuipers, Kunnen, Matai, Meijer, Nepveu, Schoon, Tan, de Vries, van Zetten.

Als dat niet voor-elk-wat-wils is... Waarin John een Bommelkenner blijkt te zijn, Hielke weer als vanouds zwetst vanaf zijn barkruk, Rudi blijkbaar een oud notatieboekje heeft gevonden, Maarten Manuel-neigingen krijgt (slechts één artikel ingeleverd, maar wel ruim op tijd...), Harrie uitlegt wat een "ooievaartje" is, Bernard aan het overwegen slaat en diverse Tata-gangers hun Wijk aan Zee-avonturen beschrijven. En nog veel meer...

Van de voorzitter

Jaap
van den Berg

Op 1 maart 2011 vond de jaarlijkse ledenvergadering plaats. Ik kijk daar positief op terug. Natuurlijk, de vergadering duurde wat langer dan we gewend zijn, maar het was een goed en open gesprek over het reilen en zeilen van de vereniging. Als bestuur willen we dat leden bij onze vereniging vinden wat ze zoeken. Niet iedereen is tevreden met alleen de interne en de externe competitie. Het is mooi dat we afgesproken hebben iets meer variatie in het programma te brengen. Met een enquête gaan wij die wensen nog beter inventariseren. Ambitieuze was de roep om een groot (weekend-)toernooi. Afgelopen weekeinde heb ik deelgenomen aan het Noteboom-toernooi. Ik heb daar gezien dat er heel wat komt kijken om zo'n toernooi in goede banen te leiden. Het is goed om daarom met de andere Zoetermeerse vereniging Botwinnik te bezien wat mogelijk is. Wij houden u op de hoogte en staan open voor alle suggesties.

In memoriam Jan van der Ploeg

Op 14 januari 2011 overleed de binnen Promotie bij jong en oud geliefde Jan van der Ploeg. Die dag zou hij juist terugkomen uit het ziekenhuis na een korte opname na hartproblemen. Jan is 79 jaar oud geworden. Met Jan verloren wij niet alleen iemand die blijmoedig bijna wekelijks achter het schaakbord plaatsnam. De afgelopen 15 jaar heeft hij het nodige gedaan heeft voor de vereniging. Jan heeft van 1996 tot en met 2009 in het bestuur gezeten. Eerst als penningmeester en na 2004 als adjunct. Bij de jeugd heeft Jan tot en met 2009 les (stap 1) gegeven en de ledenadministratie verzorgd. Ook verzorgde Jan ook het senioren-schaken op woensdagmiddag en was één van de initiatiefnemers bij het school-schaken.

[JvdB]

Stand na ronde 23 (periode 2, ronde 11, 8 maart 2011)

groep 1				
pl	speler	pnt	rating	TPR
1	B. Bannink	297	2230	2168
2	E. Hennink	294	2000	2139
3	H. Noordhoek	270	2087	2112
4	J. Huijzer	246	1946	1962
5	W. Broekman	246	2010	2178
6	S. de Swart	243	1980	1969
7	J. Blankespoor	237	1988	1973
8	H. Boerkamp	234	1951	1962
9	J. Veldhuizen	234	1675	1843
10	M. Nepveu	231	1873	1976
11	H. van der Wijk	231	1900	1884
12	R. Landsbergen	231	1996	2069
13	J. Baas	228	1903	1950
14	W. Tsai	228	1873	1895
15	R. Kevlishvili	228	1620	1846
16	M. van Zetten	228	2093	2247
17	N. Peerdeman	222	1910	1822
18	W. van Rijkom	216	1280	1741
19	H. Ouwens	216	1860	1971
20	A. Schuurman Hess	207	1881	1785
21	J. Mostert	207	1996	1849
22	M. Wichhart	207	1918	1860
23	R. Minnema	207	1785	1760
24	R. Kunnen	207	1915	1796
25	E. Guijt	204	1631	1636
26	J. Tan	204	1844	1795
27	J. Sibbing	201	1981	1825
28	Mi van Staden	201	1839	1886
29	D. Brinkman	191	1624	1628
30	R. Matai	189	1764	1853
31	J. van den Berg	180	1764	1709
32	H. Kuipers	180	1764	1670
33	M. Hettfleisch	153	1327	1526
34	W. van Dalen	144	1574	1539

▼

▼

groep 2				
pl	speler	pnt	rating	TPR
1	H. Minnema	172	1737	1666
2	G. Eggink	165	1883	1632
3	D. van Nies	162	1664	1699
4	F. Martens	160	1675	1463
5	G. Toxopeus	158	1689	1530
6	N. Smit	156	1503	1496
7	H. Knops	156	1728	1739
8	Ma van Staden	154	1546	1420
9	R. de Vries	148	1495	1343
10	J. Busman	148	1706	1712
11	R. Dekker	146	1344	1546
12	J. van Lier	146	1584	1436
13	J. Pronk	146	1550	1451
14	H. Breuker	142	1521	1490
15	F. van der Vlies	142	1406	1872
16	R. van Rijkom	140	1192	1392
17	C. Schoon	134	1384	1366
18	M. Kanbier	128	1360	1414
19	P. Hijma	126	1427	1411
20	G. Kanbier	126	--	1239
21	H. van Werven	124	1392	1571
22	G. van Dongen	118	--	1778
23	J. de Roo	114	1409	1233
24	S. Kevlishvili	114	--	1264
25	W. Jutte	114	1448	1216
26	J. Bruinsma	110	1017	1389
27	H. Bragonje	102	1437	1199
28	J. Alphenaar	100	1420	1321

▲

▼ = degradeert

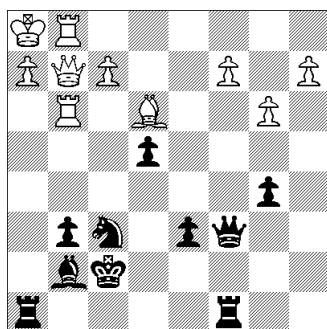
▲ = promoveert

team	klasse	wedstrijd	uitslag	#	MP		BP		klass.
P1	KNSB 3 ^c	Promotie 1 - Amersfoort 2	4½ - 3½	7	2	10 / 14 = 71,4 %	4½	33½ / 56 = 59,8 %	4 ^e
		Oosten-Toren 1 - Promotie 1	3 - 5		2		5		
		Promotie 1 - ASV 2	3½ - 4½		0		3½		
		PION 1 - Promotie 1	4½ - 3½		0		3½		
		Promotie 1 - PSV-Dodo 1	6 - 2		2		6		
		Zukertort 3 - Promotie 1	3½ - 4½		2		4½		
		Promotie 1 - Wageningen 2	6½ - 1½		2		6½		
P2	HSB Pr	Promotie 3 - Promotie 2	5 - 3	8	0	10 / 16 = 62,5 %	3	34½ / 64 = 53,9 %	4 ^e
		Promotie 2 - WSC 2	4½ - 3½		2		4½		
		DD2 - Promotie 2	3 - 5		2		5		
		Promotie 2 - DD 3	4 - 4		1		4		
		Promotie 2 - DSC 4	3½ - 4½		0		3½		
		HSV 1 - Promotie 2	2½ - 5½		2		5½		
		Promotie 2 - Botwinnik 2	5 - 3		2		5		
Scheve Toren 1 - Promotie 2	4 - 4	1	4						
P3	HSB Pr	Promotie 3 - Promotie 2	5 - 3	8	2	7 / 16 = 43,8 %	5	28½ / 64 = 44,5 %	6 ^e
		Botwinnik 2 - Promotie 3	3½ - 4½		2		4½		
		Promotie 3 - Scheve Toren 1	5½ - 2½		2		5½		
		Botwinnik 1 - Promotie 3	4½ - 3½		0		3½		
		Promotie 3 - WSC 2	3 - 5		0		3		
		DSC 4 - Promotie 3	6 - 2		0		2		
		DD 2 - Promotie 3	7 - 1		0		1		
Promotie 3 - DD 3	4 - 4	1	4						
P4	HSB 1 ^B	Promotie 4 - SHTV 3	4 - 4	6	1	7 / 12 = 58,3 %	4	27 / 48 = 56,3 %	3 ^e
		Pomar 1 - Promotie 4	4 - 4		1		4		
		Promotie 4 - DD 4	3½ - 4½		0		3½		
		Haeghe Ooievaar 1 - Promotie 4	4 - 4		1		4		
		Promotie 4 - RHC-Arena 1	5½ - 2½		2		5½		
		Schaakhuis 2 - Promotie 4	2 - 6		2		6		
P5	HSB 2 ^C	DSC 7 - Promotie 5	5½ - 2½	6	0	8 / 12 = 66,7 %	2½	26½ / 48 = 58,2 %	3 ^e
		Promotie 5 - Scheve Toren 2	5 - 3		2		5		
		Rijswijk 5 - Promotie 5	1½ - 6½		2		6½		
		Promotie 5 - DD 5	4½ - 3½		2		4½		
		Promotie 5 - WSC 5	3½ - 4½		0		3½		
		Pomar 2 - Promotie 5	3½ - 4½		2		4½		
P6	HSB 3 ^A	Promotie 7 - Promotie 6	4½ - 3½	6	0	7 / 12 = 58,3 %	3½	28½ / 48 = 59,4 %	3 ^e
		Promotie 6 - Pomar 3	5 - 3		2		5		
		Paris 1 - Promotie 6	1 - 7		2		7		
		Promotie 6 - DD 7	4 - 4		1		4		
		WSC 6 - Promotie 6	4½ - 3½		0		3½		
		Promotie 6 - SHTV 4	5½ - 2½		2		5½		
P7	HSB 3 ^A	Promotie 7 - Promotie 6	4½ - 3½	6	2	7 / 12 = 58,3 %	4½	26 / 48 = 54,2 %	2 ^e
		SHTV 4 - Promotie 7	5½ - 2½		2		5½		
		Botwinnik 5 - Promotie 7	2½ - 5½		0		2½		
		Promotie 7 - Paris 1	6 - 2		2		6		
		Pomar 3 - Promotie 7	4 - 4		1		4		
		Promotie 7 - WSC 6	3½ - 4½		0		3½		
KNSB-beker		Leiderdorp - Promotie	2½ - 1½	1	0	0 / 2 = 0 %	1½	1½ / 4 = 37,5 %	uitge- scha- keld
HSB-beker		Haeghe Ooievaar – Promotie HSV - Promotie	½ - 3½ 1½ - 2½	2	4	4 / 4 = 100 %	6	6 / 8 = 75,0 %	naar halve finale

Tata 1	Tata Steel 2011 – belevenissen in groep 5	Jaap van den Berg
-----------	--	------------------------------

Voor de tweede maal heb ik deelgenomen aan de tienkamp. Ik was dit jaar ingedeeld in groep 5b. Vorig jaar was het in groep 6 nog ploeteren geweest, maar dit jaar ging het crescendo. Volgend jaar wacht mij groep 4. Hieronder een verslag hoe dat tot stand is gekomen.

De eerste twee ronden was het voor mij wennen aan het tempo, vooral dat er 40 zetten binnen twee uur gedaan moesten worden. De eerste dag liep dat nog goed af, omdat mijn tegenstander een gewonnen stand uit handen liet glippen. Zaterdag ging het in de tijdnoed mis in de onderstaande stand.

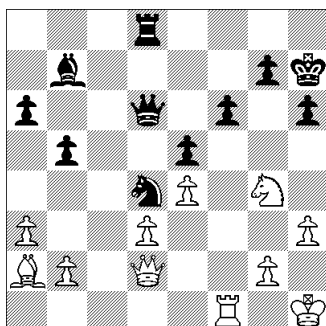

Jan van Dam – Jaap van den Berg, Tata 2011, groep 5b, 2^e ronde

Ik speel 37. ... Th7, gevolgd door 38. Txg6 Tg8 en mijn voordeel is weg.

Veel beter gaat het als zwart 37. ... Ph5 speelt. Dat leidt na 38. Txg6 Le5, 39.c4 bxc4, 40. bxc4 Dxc4, 41.Dg5 Dc6, 42. Df5+ Pf6, 43. Lh6 e3+, 44. T1g2 Dc1+, 45. Tg1 Dc2 tot blijvend voordeel voor zwart.

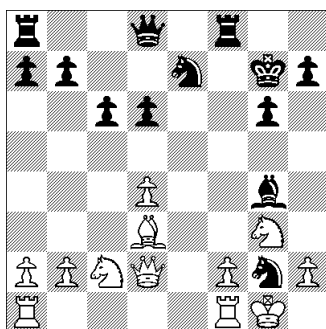
Zondag liep het beter. Achteraf een belangrijke overwinning omdat een week later mijn tegenstander en ik de eerste plaats deelden.

Jaap van den Berg – Nicolaas Pos, Tata 2011, groep 5b, 3e ronde

Zwart heeft 34. ... Dd6 gespeeld. 35. Txf6 Dxf6 beslist de partij. Mijn tegenstander offerde zijn dame omdat gxf6 niet mogelijk was. Zwart kon door goed samenspel van zijn stukken de partij nog 15 zetten rekken, maar daarna was de overwinning een feit.

De midweek verliep voorspoedig: één remise en drie overwinningen. De spannendste partij was tegen Ben Duivenvoorden. Hij verraste mij met een offer dat niet juist bleek te zijn.

Jaap van den Berg – Ben Duivenvoorden, Tata 2011, groep 5b, 6e ronde

Hier speelde hij 17. ... Pxd2. Na een aantal zetten (18. Kxd2 Lf3, 19. Kg1 Pd5, 20.Le2 Dh4, 21. Lxf3 Txf3, 22.Pe1 Tf6, 23.Pg2 Dg4) wordt duidelijk dat het offer niet goed is. De partij duurt nog langer dan nodig is omdat ik – tot ontzetting van de toeschouwers Broekman en Huijzer – een simpele torenwinst over het hoofd zie.

Het weekend ging ik in met een punt voorsprong. Door een nederlaag op zaterdag achterhaalde Nicolaas Pos mij. Zondag speelden we beiden remise en waren een gedeelde eerste plaats en promotie ons deel.

□

(zie ook bladzijde 31)

Tata 2	Tata Steel 2011 – wat een toernooi!	Harrie Boerkamp
-----------	--	----------------------------

In een vorig schaakleven speelde ik elk jaar in de zomer het IBM-toernooi in Amsterdam. Daarvan ken ik de combinatie van een top-grootmeestertoernooi en tegelijk gehouden tienkampen voor amateurs. Ik weet nog hoe ik eens schrok, toen ik opkeek van mijn bord en zag dat niemand minder dan Tigran Petrosian in diep gepeins naar onze stelling stond te kijken. Later kregen het gezinsleven en het werk prioriteit, de vrije dagen waren te kostbaar om door vader alleen te worden geconsumeerd. Maar nu zijn de kinderen zelfstandig, ze hebben mij niet meer nodig als standaardgezelschap. En dus heb ik dit jaar eens meegedaan met het Tata Chess toernooi in Wijk aan Zee.

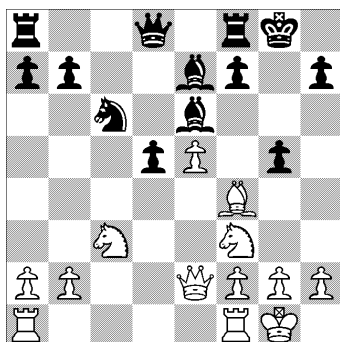
Wat een toernooi! Wat een sfeer. Geweldig om een tijdlang alleen maar met schaken bezig te zijn, dag in dag uit. Opgaan in een volledige schaakroes. Zij aan zij met de wereldtop. 's Morgens op je gemakkie opstaan, koffie, beetje in de krant snuffelen, spullen in de tas, 12:00 uur sharp klaar staan, en daar komt Rens weer aanscheuren met zijn luxe Audi A5. In de auto kletsen we alles aan elkaar, natuurlijk over schaken: elkaars partij van gisteren, de geplande opening van vandaag, de verrichtingen van de grote jongens, al die grappige clubgenoten. Maar meer nog over andere zaken: het vrije leven als single, de wederwaardigheden van het hebben van een eigen bedrijf, geheime liefdes, je loswerken uit een streng religieus milieu, de kunst om een lang huwelijk leuk te houden (niet gelukt). De route is meestal te kort om alles te bespreken. Dan duiken we de gekte weer in. Al die nietsziende schakers, die je gewoon omver lopen, al balanceer je net met koffie en gevulde koeken. Vertrouwd terrein. De eigen groep geeft elke dag meer tekenen van herkenning. En dan volgen weer uren superconcentratie, iedereen wil hier wat presteren, je neemt geen anderhalve week vrij om wat slappe remises te spelen. Tussendoor een beetje de negen clubgenoten volgen en af en toe een glimpje grootmeester opvangen. Na afloop elkaars partij doornemen en dan tot een uur of acht kijken of Smeets dit keer zijn slechtstaande eindspel wèl kan houden. Vaak vergeten iets normaal te eten. Direct na thuiskomst op internet de uitslagen van de groepen kijken, verslag van de grootmeestergroepen lezen, je eigen partij door Fritz halen, er is echt geen tijd voor andere dingen. O, is het zondag vandaag? Derde ronde.

Dan over mijn schaakpartijen. Veel mensen laten van zo'n toernooi hun mooiste partij, of desnoods hun best gelukke zettenreeks zien. Met de bedoeling diepe indruk te maken op de ander. Maar wij weten toch wel beter. Het is diezelfde ontroerende poging tot zelfvereeuwiging, die mensen aanzet tot het verzamelen van hun beste partijen (en soms zelfs de notatie van de overige door de WC doet spoelen). Wat moeten we daar mee? We kunnen toch moeilijk postuum een partijselectie publiceren van een notoire krabbelaar van 2100 of erger? Nee, ik zie een schaakpartij niet als een kunstwerk, al dan niet geslaagd. Het schaken is een sport, een strijd, waarin je met alle toegestane middelen de tegenstander onderuit probeert te halen. Om beter worden in die strijd is een niet aflatende geestelijke training nodig. In hardheid, in concentratie, in stressbestendigheid, in coolness. Ik was daar dit toernooi tevreden over. Ik kwam nogal eens in ellende terecht, maar ik heb veel halve en hele punten bij elkaar kunnen knokken. Door de FIDE ben ik hiervoor inmiddels zelfs gecompimenteerd met een rating van 2030.

Dat je niet goed hoeft te spelen om zo'n rating te bereiken, zal ik nu laten zien.

In de 1^e ronde een walk-over tegen een in Luxemburg wonende speler, die waarschijnlijk nog moe was van de lange autotocht. In de 2^e een gelijkwaardige remise.

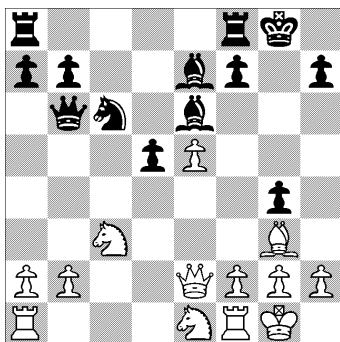
In de 3^e ronde mocht ik met wit tegen de op papier zwakste deelnemer. Hij pakte mijn Morra-gambiet op een rare manier aan, maar ik reageerde niet goed en de volgende stand kwam op het bord:

Harrie Boerkamp – Paul de Rooi
Tata Chess tienkampen, 23 januari 2011

Stand na 13... g5

Zwart heeft hier het bizarre 13. ...g5 gespeeld. Nadat ik eerst blij was opgeveerd, begon ik allerlei spoken te zien. Ik durfde met de loper niet naar e3 wegens de latente vork ... d4 en wegens pionverlies na 14 Le3 g4 15 Pd4 Pxe5. Maar ik win er dan juist eentje met 16 Pxe6 fxe6 17 Ld4. Na 14 Lg3 of 14 Ld2 zag ik allerlei narigheid met ... g4 en ... d4 of ... Pd4, maar je kan moeilijk blijven staan.
Na **14 Lg3 g4 15 Pe1 Db6** dreigt er van alles.

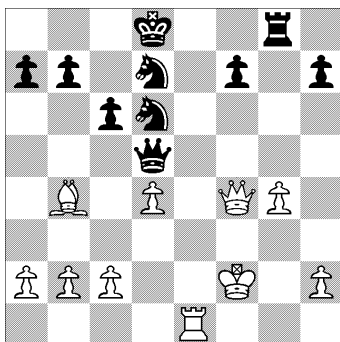
Stand na 15 ... Db6

Plotseling zag ik de reddende zet: **16 Db5**. Maar na **16... d4 17 Dxb6 axb6 18 Pe4 Lc4** haalde hij doodleuk mijn ingesloten toren op. Wit heeft helemaal niets voor de kwaliteit.

OK, dan maar op karakter verder. Er volgde een eindeloos gemanoeuvreren, waarin ik gelukkig kon compliceren. Hij deed het een paar keer fout en ik won de kwaliteit terug. Opgelucht bood ik remise aan in een stelling, waarin hij kon kiezen tussen pluspion weggeven of herhaling van zetten.

Hij kon het niet verkroppen en speelde door. Toen mishandelde hij het resterende paardeindspel zo gruwelijk, dat hij in no time verloor. Kijk, als je ook slechte partijen wint, ga je ver komen.

In de 4^e ronde een meeslepend gevecht tegen Frans Erwich, vader van een IM en een FM. Ik had een stuk gekaapt, maar hij bleef me maar bestoken, een vindingrijk man.

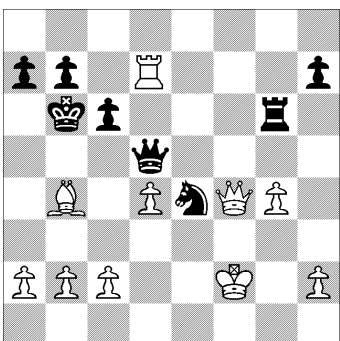

Frans Erwich - Harrie Boerkamp Tata Chess tienkampen, 24 januari 2011

Stand na 27 Lb4

In plaats van een gezonde verdedigingszet als **27 ... Tg6** te doen, ging ik nu met de koning lekker in de penning staan: **27... Kc7**. Direct nadat ik de klok had ingedrukt, zag ik **28 c4**, waarmee mijn grote voordeel in een onverdedigbare ruïne zou veranderen. Hij zag het echter niet!

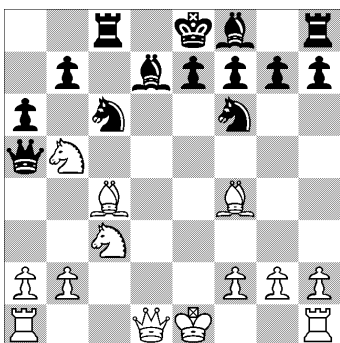
Na **28 Te7 Tg6 29 Txf7 Kb6 30 Txd7 Pe4+** stond het zo: `

Stand na 30 Pe4+

Ik had weer geluk: als de koning naar de e-lijn of de g-lijn gaat kan hij na mijn **31..Dxd7** het paard niet slaan op straffe van dameverlies. En op **31 Kf1** volgt **31..Tf6** met **32 Dxf6 Dc4+** en **32 Txd5 Txf4+**. In arren moede koos hij voor **31 Kf3**, maar dat hielp ook niet: **31..Pg5+**. Weer een puntje erbij.

In de 5^e ronde ging het met wit opnieuw helemaal mis in de opening.

Harrie Boerkamp – Werner Möller Tata Chess tienkampen, 25 januari 2011

Stand na 1. ... a6

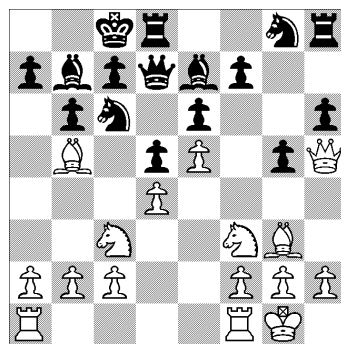
Na een te optimistisch pionoffer dreigde ik na **14 Pa3 b5 15 Lb3 e5** definitief begraven te worden. Dus gooiden we maar een stuk op het vuur. **14 0-0 axb5 15 Pxb5 e6 16 Ld6**. Nu waren er wel tien kruip-door-sluip-door zetten beter volgens Fritz, maar zwart koos ervoor een kwal terug te geven. Na **16..Lxd6 17 Pxd6+ Ke7 18 Pxc8+ Txc8** stond ik met een toren tegen twee reuzepaarden nog steeds totaal verloren.

In wederzijdse tijdnood trapte hij echter in een blufje en ik bereikte een toreneindspel met allebei drie pionnen op de koningsvleugel en een vrijpion voor hem op de b-lijn. Na dertig zetten keepen hield ik dat remise. Tja, en zo stond ik op 4 uit 5.

Je kan nog zien wat er gebeurd is: hij heeft me op e3 laten inslaan, pion achterstand wordt pion voorsprong. Het vervolg was **19..Dxf2+ 20 Kd1**. En nu durfde ik 20 ...Txg2 niet te doen, omdat ik na 21 Te1 geen veilige plek voor mijn koning zag. Op f8 wordt ie immers bezocht door Lh6. Fritz wees me er later op dat de koning ook g8 tot zijn beschikking krijgt. En verder kan zwart altijd ... Td8 doen en de koning met ... Pe7 beveiligen.

In de 7^e ronde aantreden tegen een jeugdtalent. Ik pakte met wit een slappe Franse opzet (of is dat een pleonasme?) voortvarend aan

Hij heeft lang gerokeerd en biedt daarmee zijn pionnetje op f7 dus aan. Mag ik die slaan of niet? Ik dacht, dat ik altijd met de dame via g6 terug zou kunnen naar d3. En ik dacht genoeg druk op zijn stelling te hebben om met h4 zijn aanval te kunnen stoppen. Dus ik sloeg. Nu speelde hij zo snel de weerlegging, dat ik even aan smartphones en toiletten ging denken. Erg flauw natuurlijk, om meteen zo argwanend te zijn als je een keer gaat verliezen.

Er dreigt 16 Tdg8 Df7 17 Tg7. Ik probeerde nog een wanhoopsoffer. **16 Pxd5 Dxd5 17 c4 Dd7 18 d5 Th6 19 dxe6 Dd3 20 Df7 Tf8 21 Tad1 De2.** Maar al het tegenspartelen helpt niets. Nu sta ik een stuk achter en nog steeds is mijn dame gevangen.

(zie ook bladzijde 31)

Op zaterdag 12 maart heeft Robby Kevlishvili aan bord 8 van P1 zijn eerste punt in de KNSB gescoord! Daarmee is hij waarschijnlijk (Willem Broekman onderzoekt het nog) de jongste speler ooit die in de KNSB een halve of hele punt heeft gescoord.

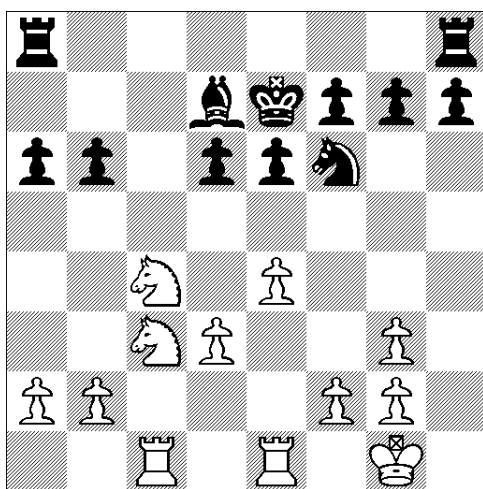
Tata 3	Mijn Tata Steel 2011	Ruurd Kunnen
-------------------	-----------------------------	-------------------------

Het is altijd een prachtig gebeuren, of het nou het Hoogovenschaaktoernooi, het Corustoernooi of het TaTaSteel Chess Tournament heet, en als het even kan doe ik mee. Dit jaar was het geen daverend succes. Gepromoveerd naar de 3^e klasse (eindelijk) had ik me goed voorbereid en mijn doelstelling was 3 uit 9 of meer en niet degraderen. Die doelstelling heb ik niet gehaald. De oorzaak was niet dat het niveau in groep 3 voor mij te hoog was, maar ik was niet goed in vorm, niet scherp genoeg en daardoor zat het geen enkele keer mee en meerdere keren tegen.

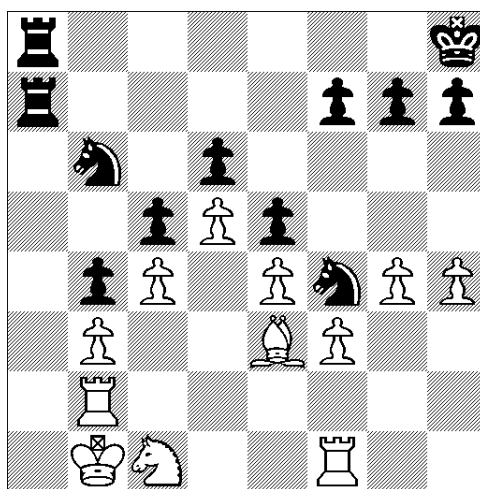
Er deden nogal wat Promotiespelers mee. Achter mij zat Willem Broekman en links was Harrie Boerkamp bezig. Het spel van Harrie was onherkenbaar. Heel geconcentreerd zat hij gezonde openingen te spelen en hij scoorde er lustig op los. Een score van 6 uit 9 en een TPR van 2062 smaakt naar meer. Willem deed het behoorlijk met 5½ punt en een TPR van 2013. Hij verloor van Jorden van Foreest, een groot jeugdtalent uit Groningen, 11 jaar oud. Jorden werd gedeeld eerste met 7 uit 9 en 2104 TPR. Groep 5C werd trouwens gewonnen door Anna-Maja Kazarian, ook 11 jaar en ook een groot talent, met 6½ punt en 1858 TPR.

De partijen van de andere (ex-)Promotiespelers heb ik niet gezien. De meesten deden het redelijk tot goed.

Mijn eerste en laatste partij waren mijn slechtste van het toernooi. In de eerste ronde werd ik min of meer geveegd na een fout in de opening. In de volgende partijen heb ik steeds redelijk tot goed gespeeld, maar door slordigheden gingen veel punten onnodig verloren. De laatste partij was ronduit een drama.

1. Huijzer-Kunnen

2. Boot-Kunnen

In ronde 6 begon ik tegen Jacques Huijzer uit Lelystad met een tijdachterstand van 50 minuten. Ik was in een file voor de Velsertunnel terecht gekomen. Mijn navigatiesysteem had mij gewaarschuwd, maar op de radio was gezegd dat het maar een klein filetje wegens wegwerkzaamheden was. Er stond echter een rij van een paar kilometer lang waar nauwelijks beweging in zat. Na een half uurtje kon ik eruit. Op gezag van mijn digitale navigator reed ik naar Velsen waar je met een pontje het Noordzeekanaal kunt oversteken. Daar stond ook een lange file, dus overgeschakeld op plan C - terug naar Haarlem, keren op het Rottepolderplein en door de Wijkertunnel naar Beverwijk. Ik rende de speelzaal binnen, plofte achter het bord neer, deed c7-c5 en gaf mijn tegenstander een hand. Dat was natuurlijk de verkeerde volgorde en een teken van innerlijke onrust. "File hè," zei mijn tegenstander met een minzaam lachje, "ik had het al gehoord."

Niks aan de hand. In 1967 had ik tegen deze Huijzer eens remise gespeeld, dus moeilijk kon het niet worden. Bovendien had hij de laagste rating in onze groep. Ik deed snel mijn zetten en kwam in stelling 1 terecht. Zwart moet een paar probleempjes oplossen, maar zo moeilijk is dat niet. Ik had de hele afwikkeling doorgerekend, maar maakte de fout met mijn door de file verhitte kop de zetten à tempo uit te voeren. Daardoor merkte ik te laat dat ik één zet verder had moeten rekenen.

18...b5 19.Pxd6 Kxd6

Als ik het gevaar had gezien, had ik waarschijnlijk 19...b4 gedaan, bijvoorbeeld 20.Pd1 Kxd6 21.e5+ Ke7 22.exf6+ Kxf6=

20.e5+ Ke7 21.exf6+ gxf6?

Ik zag het nog steeds niet. Beter was 21...Kxf6 22.Pe4+ Ke7 23.Tc7 Thd8 24.Tec1 Tac8=

22.Pd5+

Zwart verliest een pion en wit won na een goed gespeeld eindspel.

Twee ronden later speelde ik een goede partij tegen Henk Boot. Tot zet 32. Zie stelling 2.

31...Pd3! 32.Td2 Pf4?

De hele middag had ik geloerd op combinaties over de a-lijn. Nu het eindelijk kan, zie ik het niet.

Zwart had groot voordeel kunnen bereiken met 32...Ta1+ 33.Kc2 Pxc1 34.Txc1 Txc1+ 35.Kxc1 Ta3 36.Td3 (36.Kc2 Pxc4) 36...Pxc4 enzovoort.

33.Ta2

Met remiseaanbod. Ik voelde dat het niet goed was gegaan en was na 6 nullen en één winstpartij blij met een halfje. ½-½

Het ergste kwam in de slotronde. Tegen Yehuda Pelter (trouw bezoeker van ons Breugem-toernooi) was het op een bepaald moment moeilijker om niet dan om wel te winnen. Na 29 zetten gaf mijn oude Fritz mijn stelling een 1.15 en na de 32e zet zelfs een 1.18. Er gloorde aan de einder iets moois, maar helaas met vaste hand stuurde ik de afgrond in. Ik bespaar u de details.

Mijn winstpartij had ik in de vijfde ronde behaald tegen Joop Bakker uit Leiderdorp. Bakker was ook niet geweldig op dreef en ik profiteerde goed.

Bakker,Joop (1935) - Kunnen,Ruurd (1915)

TaTaSteel Chess Tournament (5), Wijk aan Zee, 25 januari 2011

1.d4 Pf6 2.Lf4 e6 3.e3 c5 4.c3 b6 5.Pf3 Lb7 6.Pbd2 cxd4 7.exd4 Le7 8.Ld3 d6 9.0-0 0-0 10.h3 Pbd7 11.Pc4 Dc7 12.Te1 Tac8

In Bronstein-Sokolov, Moskou 1982 werd 12...Tfe8 13.Lg3 Pf8 gespeeld.

13.Pe3 Le4 14.Lg5 Lxd3 15.Dxd3 h6 16.Lh4 Tfe8 17.d5 e5 18.Pf5 Lf8 19.Pd2 g6 20.Lxf6 Pxf6 21.Pg3 Lg7 22.Tad1 Kh7 23.h4?!

Wordt ook door Fritz als het beste aangegeven, maar de pion wordt een aanvalsobject voor zwart.

23...h5 24.Pf3 Dc4 25.Pg5+ Kg8 26.P3e4 Pxe4 27.Pxe4 Dc7?!

Niet helemaal consequent. 27...Dxd3 28.Txd3 Ted8 had tot gelijk spel geleid.

28.Df3 De7 29.Tc1?

Bereid een pionnenopmars met c3-c4, b2-b4 en c4-c5 voor. Dat plan is echter veel te langzaam.

29...f5 30.Pg5 Lh6 31.Dg3?

Waarschijnlijk had wit in pionverlies moeten berusten met bijvoorbeeld 31.Dd3 Lxg5 32.hxg5 Dxc5 Nu kan hij met 33.c4 aan zijn eigen plan beginnen, maar ook in deze stelling is dat te langzaam.

31...Tc4

31...f4 32.Dd3

32.f4

Een poging de pion te behouden. Op 32.f3 (om Tc4-g4 te verhinderen) volgt 32...f4 33.Df2 Lxg5 34.hxg5 Dxc5-+

32...Lxg5 33.fxc5

33.hxg5 Txf4

33...Tg4 34.Df2 e4-+ 35.Te2 f4 36.Tce1 e3

36...f3? 37.Dxf3

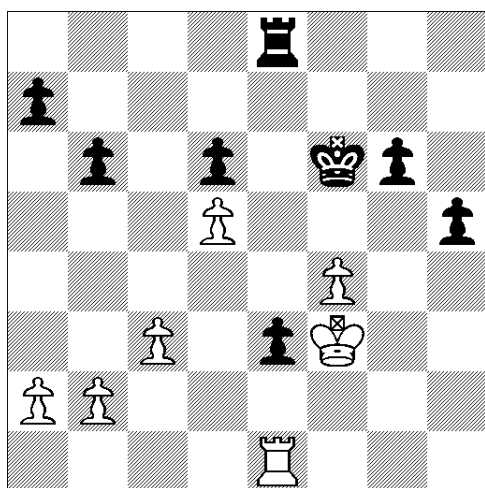
37.Df3 Txf4 38.g3 Dxc5 39.Tg2 Tg4

Nog sterker is 39...fxg3 40.Txg3 Tg4 41.Txg4 Dxc4+ 42.Dxc4 hxc4 enz.

40.gxf4 Txg2+

Een andere mogelijkheid was 40...Dxf4 41.Dxf4 Txf4 42.Txg6+ Kf7 43.Tg2 (43.Tg3 Tg4) 43...Tg4 44.Txg4 hxc4 enz.

41.Dxc4 Dxc2+ 42.Kxc2 Kf7 43.Kf3 Kf6

Zwart staat gewonnen. Wit kon hier kiezen tussen een toren- en een pionneindspel. Hij koos het toreneindspel, maar het pionneindspel was ook leerzaam.

44.c4

44.Txe3 Txe3+ 45.Kxe3 Kf5 46.c4 (46.Kd4 h4 47.c4 h3 48.b4 h2 49.c5 bxc5+ 50.bxc5 dxc5+ 51.Kxc5 h1D 52.d6 Db7)

46...h4 47.Kf3 (47.b4 h3 48.c5 bxc5 49.bxc5 h2 50.cxd6 (50.c6 h1D 51.c7 Dc1+) 50...h1D 51.d7 Dxd5) 47...a6 48.b3 (48.b4 b5 49.c5 dxc5 50.bxc5 Kf6) 48...a5 (48...b5 49.cxb5 axb5 50.a4) 49.a3 g5 50.fxg5 Kxc5 51.b4 axb4 52.axb4 Kf5 en zwart wint.

44...Kf5 45.b4

45.Txe3 Txe3+ 46.Kxe3 h4 (46...Kg4)

45...Te4 46.Kg3 h4+ 47.Kxh4 Kxf4 48.c5 bxc5 49.bxc5 dxc5

50.Td1 e2 51.Te1 Ke5+ Eleganter was 51...Te5 52.Kh3 Kf3 53.Kh2 Kf2 54.Kh3 Kxe1 0-1

Eén vogel maakt geen lente. In de HSB-competitie scoor ik ook bedroevend slecht. Sommigen stoppen met schaken als ze zoveel verliezen, en zelf heb ik die neiging ook wel eens gehad. Maar dat is geen oplossing, want wie niet meer speelt, zal ook niet meer winnen.

(zie ook bladzijde 31)

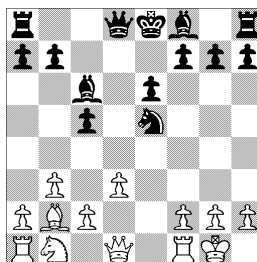
Citaat van de maand

"Ik wil niet van Robby verliezen" [Manuel Nepveu]
 "Wil je daarom niet meer spelen?" [Willem Broekman]

Bernard wint in 10 zetten

Jef Verwoert – Bernard Bannink

1. e4 c5, 2. Pf3 e6, 3. b3 Pc6, 4. Lb2 d6, 5. Lb5 Ld7,
 6. O-O Pf6, 7. Lxc6 Lxc6, 8. e5 Pd7, 9. d3 dxe5,
 10. Pxe5 Pxe5 **0-1** (wegens 11. Lxe5 Dd5)

Promotie 1 – Wageningen 2,
 zaterdag 12 maart (bord 3)

Duurde toch nog 42 minuten...

[RdV]

Minstens een van onze redacteurs heeft het helemaal begrepen. Als je kopij wilt hebben voor het clubblad dan moet de zweep erover. Die zweep bestaat uit het op hoge toon eisen dat je minstens twee artikelen produceert. Dat zei ie dus tegen mij. Alsof ik anders nooit wat van me laat horen. Welnu, ik begrijp dat ik de duimschroef alleen kan laten verwijderen door tenminste één stukje te schrijven. Dat doe ik dus maar.

De volgende partij werd gespeeld tegen een studiegenoot die ik opzocht toen ik in het kader van een wetenschappelijke bijeenkomst in Utrecht was. Sjef van Heck speelde in die tijd bij Paul Keres of had daar gespeeld. De partij is er zo eentje waar je een goed gevoel aan overhoudt. Mijn tegenstander geeft zonder noodzaak het loperpaar op en na een algehele ruil ontstaat een technisch eindspelletje waarbij de vraag voor Sjef was: houd ik het nou nog of niet? De Boerkampjes van onze club en al het jonge grut zouden verplicht moet worden de partij na te spelen. Hoe win je een partij zonder je aan schandalige waaghalzerij over te geven? Leve de techniek!

MN - Sjef van Heck, Utrecht 1984

Spaans

1 e4, e5 2 Pf3, Pc6 3 Lb5, a6 4 La4, Pf6 5 0-0, Pe4x 6 d4, b5 7 Lb3, d5 8 de5x, Le6 9 c3, Le7 10 Pbd2, 0-0 11 Lc2, Pc5 12 Te1, d4 13 cd4x, Pd4x 14 Pd4x, Dd4x, 15 Pf3

Hèhè, we zijn al lekker op weg. Mijn laatste zet komt in het openingsboek van Fritz11 niet voor, maar zowel Fritz11 als Rybka geven deze zet zelfs als eerste mogelijkheid. Wit heeft objectief overigens niets bereikt, maar ook na het door het openingsboek aanbevolen 15 De2 staat wit niet beter- ik verlaat me hierbij op het wijze oordeel van de bezadigde Rybka.

15..., Dd1x 16 Td1x, Lg4 17 Le3, Lf3x 18 gf3x

Zwart heeft zonder noodzaak het loperpaar opgegeven in een open stelling. De pionnenverzwakking bij wit legt hoegenaamd geen gewicht in de schaal. Immers, hoe zou zwart daar gebruik van moeten maken? Het afruilen van de zware stukken dat op den duur nauwelijks te vermijden is maakt het er al niet beter op.

18..., Tad8 19 Tac1, Pe6 20 Lb3, Td1x+

Maar dit speelt wit in de kaart. Het opspelen van de c-pion was volgens mijn beide raadgevers beter, alhoewel het voordeel van het loperpaar natuurlijk blijft bestaan, iets wat zij beiden misschien wat onderschatten, gezien hun numerieke oordeel over de stelling. Immers, dat voordeel wordt pas later concreet en dat gaat vast en zeker verder dan hun rekenhorizon. Boerkamp en fanclub (Wat?! Heeft ie die dan?), opgepast! Het wordt nu echt gezellig. Geen weidse gebaren met loperoffers en andere ongein. Neen, ragfijne tortuur! Duimschroefjes en muilpeertjes! Leed en ander vermaak!

21 Td1x, Td8 22 Td8x, Pd8x 23 f4, c5 24 Kg2, g6 25 Kf3?!

Het moet helaas volmondig worden toegegeven, 25 Ld5! was duidelijk sterker geweest. Als Zwart daarna 25...,c4 en 26..., f5 had gespeeld zou hij vermoedelijk goede remisekansen hebben gehad. De darte Nepveu, pas tweeëndertig lentes jong, is hier te onstuimig geweest en had wellicht eventjes op zijn handen moeten gaan zitten. Hoe leerzaam toch is deze partij! Jongelui, laat je niet gek maken door een oogverblindend idee. Eerst goed kijken. Gelukkig deed Zwart dat ook niet en grauw van ellende ging hij zijn ondergang tegemoet. Yrrah! Yrrah!

25...,Kg7 26 Ke4, Pc6 27 Ld5, Pd8 28 La8, Pe6 29 Lb7, Pc7 30 Ld2, b4 31 Kd3, f6 32 Kc4, Kf7 33 Le3 (1-0)

□

Ik ben nog van een generatie die met schaakboeken is opgegroeid. Mijn eerste echte schaakboek was 'Oordeel en plan' van Max Euwe. En mijn eerste openingsboek was deel drie van praktische schaaklessen van dezelfde auteur. Omdat ik toen nog maar weinig boeken bezat bestudeerde ik deze van kaft tot kaft. Dit was in mijn vroegere openingsrepertoire terug te zien. Ook leende ik geregeld boeken uit de bibliotheek. Ik heb nu ongeveer 5 boekenplanken met schaakboeken en ben nog steeds op New in Chess geabonneerd. Toch wil ik waarschuwen dat er veel rotzooi te koop is. Ik probeer dat zeker de laatste tijd te vermijden maar het vlees is zwak en soms koop ik iets waar ik later weer verschrikkelijk spijt van heb. Zoals het vreselijke boek 'Why i loose at chess'. Nu sprak ik daar laatst over met Willem Broekman en die zei dat hij alleen van gerenommeerde spelers boeken kocht. Nu moet ik zeggen dat sommige goede boeken die ik heb gekocht van niet al te sterke spelers zijn. 'Killer chess repertoire' van Aaron Summerscale is een goed boek. Zeker in de tijd zijn een aantal varianten een beetje gedateerd maar in 1997 toen ik het kocht was het hot en momenteel zijn de meeste varianten nog steeds speelbaar. Dat kan je niet van elk openingsboek zeggen. Een ander punt is de leesbaarheid van het boek. Marin schrijft een degelijk boek over de open games maar dit is alleen voor de niet-Spaanse varianten zo'n 330 pagina's dik. Dat betekent ongeveer 600 pagina's theorie om e4 te kunnen beantwoorden. Dat is voor amateurs een beetje veel. Wellicht is het meer iets voor spelers die al e5 spelen en dit als naslagwerk willen raadplegen zoals Mostert of Blankespoor. Het ergst vind ik de boeken die doen of ze voor alles een oplossing hebben. 'Winning with d4' bijvoorbeeld. Hierin staat een variant om het Slavisch te vermijden: 1 d4 d5 2 c4 c6 3 Pc3 Pf6 4 Lg5. Nu heb ik dit zelf ook een tijdje gespeeld. Zie bijvoorbeeld onderstaande partij:

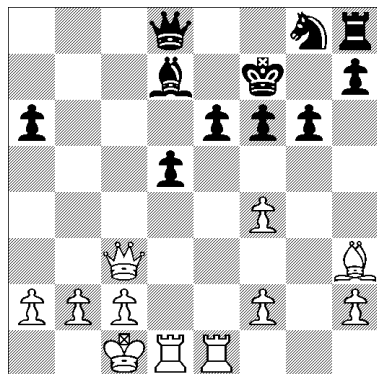
Bernard Bannink - Sandor Videki, Oberwart 8 juli 2008

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Pc3 Pf6 4. Lg5 dxc4 5. a4 Le6 6. e4 Pbd7 7. Pf3 Tc8 8. Le3 h6 9. Pd2 Pg4 10. Pxc4 Pb6 11. d5 Pxc4 12. dxe6 Pgxe3 13. exf7+ Kxf7 14. De2 Dd4 15. fxe3 Dxe3 16. Pd1 Dxe2+ 17. Lxe2 Pe5 18. O-O+ Ke6 19. Pe3 g6 20. Tad1 Lg7 21. Pc4 Tcd8 22. b3 Lf6 23. Pxe5 Kxe5 24. Lc4 Thf8 25. g3 Td6 26. Txd6 exd6 27. Ld3 a6 28. Kg2 g5 29. Tf5+ Kd4 30. Lc2 Kc3 31. Ld1 Kd2 32. Lh5 Kc2 33. Tf3a5 34. Lg4 Kb2 35. Le6 Ka3 36. Tf5 Kb4 37. Kf3 h5 38. Ke2 Kc3 39. Txa5 Ld4 40. Tf5 Te8 41. Tf3+ Kb4 42. Lf7 Th8 43. Kd3 Lg7 44. h4 g4 45. Tf5 Le5 46. Txh5 Txh5 47. Lxh5 Lxg3 48. Lxg4 Kxb3 49. Ld1+ Kb4 50. h5 Lf4 51. Kd4 Lh6 52. Kd3 Lf8 53. Lc2 c5 54. Ld1 c4+ 55. Kd4 Lg7+ 56. Kd5 Le5 57. a5 c3 58. h6 Kxa5 59. Kc4 b5+ 60. Kb3 Kb6 61. h7 Kc5 62. Le2 Lf6 63. Ld3 b4 64. Lb1 Le5 65. Lc2 Kd4 66. Kxb4 Ke3 67. Kb3 Kd2 68. Lb1 ½ - ½

Aardig is dat de zwartspeler, een Hongaarse IM, ook boeken schrijft. Maar na verloop van tijd kom je er wel achter dat dit soort varianten geen universele oplossing bieden om het Slavisch te vermijden. Dan kan je beter een slim spelletje spelen zoals Mahdi, een Egyptische IM woonachtig in Oostenrijk.

Oberwart 2003.07.11, Mahdi, Khaled - Bannink, Bernard

1. e4 c5 2. Pf3 e6 3. Pc3 Pc6 4. g3 g6 5. d4 cxd4 6. Pxd4 a6 7. Pxc6 bxc6 8. Dd4 f6 9. Le3 d5 10. exd5 cxd5 11. O-O-O Ld7 12. Lh3 Tc8 13. The1 Ld6 14. Lf4 Lxf4+ 15. gxf4 Txc3 16. Dxc3 Kf7

17. Lxe6+ Lxe6 18. Txe6 Kxe6 19. Dc6+ Kf7 20. Txd5 De8 21. Td7+ Pe7 22. Dd5+ Kg7 23. De6 Kh6 24. Txe7 Db5 25. c4 Dc5 26. b4 Dc8 27. c5 a5 28. Dxf6 1-0

Na afloop had de witspeler goede zin en zei: "All the pieces came to the party". Dat het feestje ten koste van mij ging: tja... g6 was gewoon een slechte zet.

Live en learn.

□

**de zetten van
van Zetten**

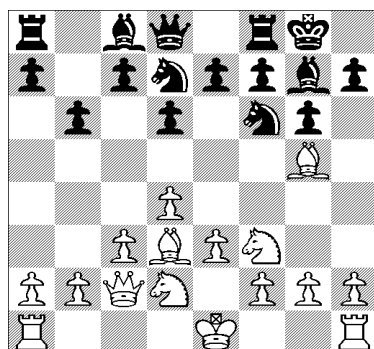
Er zijn veel schaakopeningen naar een bekende speler genoemd. Voorbeelden hiervan zijn het Evansgambiet, het IJslands gambiet, de Kelly variation en ga zo maar door. Als we binnen onze club kijken zijn er een aantal mensen die hun hele leven al dezelfde opening spelen. Voorbeelden hiervan zijn Broekman en Nepveu met het Frans, Blankespoor met het Spaans en Noordhoek met de Aljechin. En ook hier zijn er nog veel meer voorbeelden te noemen.

Eind januari speelde ik in het Prometheus-toernooi te Delft tegen Sophia Thoma. Dit meisje kan voor haar leeftijd [14 jaar, *red.*] aardig schaken en ze heeft al eens meegedaan aan het Europees kampioenschap. Ook schijnt ze heel goed piano te kunnen spelen (al heeft ze hier op het schaakbord niet zoveel aan). De 1^e ronde had Sophia gewonnen van Christian Padurariu (2188). Ik was dus gewaarschuwd. Van tevoren had ik niet echt tijd om me voor te bereiden. Ook was het extra moeilijk voor mij omdat ik vrijwel niet meer met wit speel. Ik vroeg Sipke nog om advies maar besloot toch mijn eigen ingeving achterna te gaan. Hierop besloot ik de 'Bernie' te spelen.

Bij het horen van de 'Bernie' zullen er hier en daar wat wenkbrauwen omhoog gaan. Dit is echter één van de lievelingsopeningen van Bernard Bannink. De opening is eigenlijk bedoeld om bij goed tegenspel van zwart zo snel mogelijk een eindspel in te vluchten. Hier ligt ook de kracht van Bernard dus is het slim van hem om het zo te doen. Soms zijn er mensen die de Bernie niet serieus nemen. Zo speelde ik het eens tegen Landsbergen en moest na verloren te hebben gestaan met een bijna volmaakte schwindel alsnog zien te winnen. Ook zijn er mensen die niet graag een eindspel willen spelen, of die jouw koning gaan aanvallen. Tijdens mijn partij besloot ik de Bernie te spelen maar dan een agressieve zijvariant. Of Sophia de Bernie serieus neemt weet ik niet, maar wel weet ik dat het een lekker partijtje was.

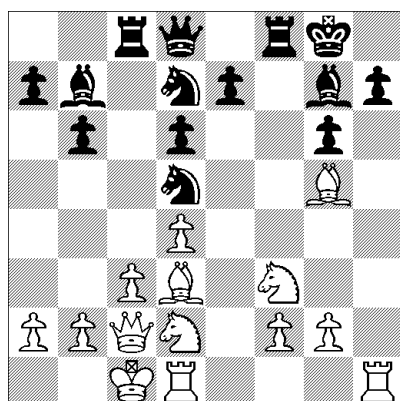
M. van Zetten – S. Thoma, Prometheus-toernooi, 2^e ronde, 27 januari 2011

1. d4 Pf6, 2. Pf3 g6, 3. Lg5 Lg7, 4. e3 O-O, 5. Ld3 d6, 6. Pbd2 Pbd7, 7. c3 b6 8. Dc2

Hier wist ik niet zeker of ik nu Dc2 of De2 moest spelen. Met De2 kun je lopers ruilen (om naar het eindspel te vluchten), of Dc2 om aan te vallen. Na een paar minuten moed verzameld te hebben besloot ik Dc2 te doen. Het is een beetje tegenstrijdig met de regels van de Bernie, maar ik besloot de gok te wagen.

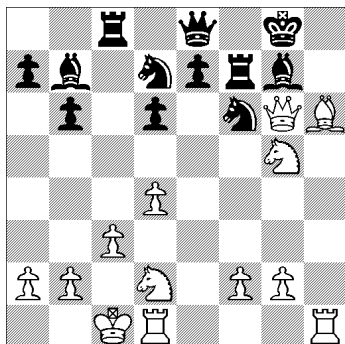
8. ... Lb7, 9. O-O-O c5, 10. h4 Tc8, 11. h5 cxd4, 12. exd4 Pd5, 13. hxg6 fxg6

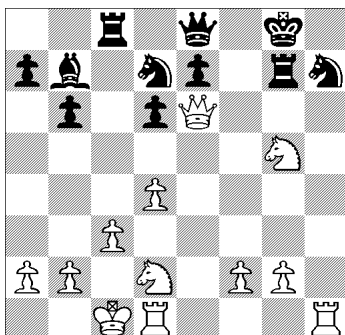
Inmiddels had ik het hele idee van de Bernie maar opgegeven want ik had immers veel te actief gespeeld. Hier keek ik naar twee leuke offers: 14. Lxg6 en 14. Txh7.

- 1) 14. Txb7 Kxb7, 15. Lxb6 Kg8, 16. Lh7+ Kh8, 17. Th1 Tf7, 18. Db3 Pd7-f6, 19. Le4+ Kg8, 20. Lxf6 Txf6, 21. Lxd5 Lxd5, 22. Dxd5+ e6 (+-1.5).
- 2) 14. Lxb6 fxb6, 15. Dxb6
- 2a) 15. ... Tf6! Goede verdediging en na Lxf6 staat wit slechts iets beter.
- 2b) 15. ... De8. Na 16. Dh7+ Kf7, 17. Lh6 Tg8, 18. Pg5 is het snel over.
- 2c) 15. ... Pd5-f6 (beter dan het andere paard anders staan ze elkaar in de weg), 16. Lh6 Tf7, 17. Pg5 De8.

Txb7 vond ik moeilijk te berekenen terwijl de varianten na Lxb6 duidelijk waren voor me. Ze besloot tot variant 2c en hierna stond het zo:

De8 is wel slim omdat ze Pf8 wil doen. Het vervolg had ik ook goed uitgerekend: 18. Lxb7 Txb7, 19. Dh6! (Txb5 is slechts iets beter voor wit.) Ph7! Een uitroep teken omdat ik het wel een slimme zet vind. Na pakken en Dg6 is het nog lastig winnen.

20. De6+! Veel beter dan het stuk winnen. 20. ... Kh8, 21. Txb7? (Pxb7 was natuurlijk sterker) Txb7, 22. Pxb7 Lxb7, 23. Pg5 (Dh6 won direct) Pf6, en Pf7+ 1-0.

Een leuke partij ondanks de smetjes op zet 21 en 23. Tevens bleek in deze partij dat de Bernie goed gebruikt kan worden om aan te vallen en combo's op het bord te brengen.

PS: Toen ik onlangs met de Randstadrail naar school ging stapte Sophia in. Ze groette niet terug. Misschien omdat ze me niet herkende, misschien had de Bernie schade aangericht...

□

Slotrondes HSB-competitie op 20 en 27 april

De gezamenlijke slotronde van de Promotieklasse en de 1e klassen is elk jaar een groots schaakfestijn. Dit jaar worden ook de laatste rondes van de 2e klassen gezamenlijk gehouden. Deze wedstrijden vinden plaats in Zoetermeer en worden georganiseerd door Botwinnik.

20 april: Slotronde Promotieklasse en 1e klassen, in het Stedelijk College Zoetermeer, Van Doornenplantsoen 1, Zoetermeer.

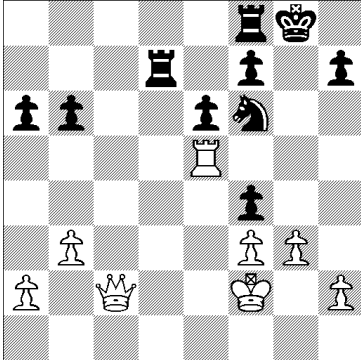
27 april: Slotronde 2e klassen in 2B-Home, Burgemeester Vernède Sportpark 1a, Zoetermeer.

De **Algemene Ledenvergadering** van de HSB is verplaatst van 20 april naar 11 mei 2011.

Twee keer binnen 24 uur: dame naar de lange diagonaal

**Willem
Broekman**

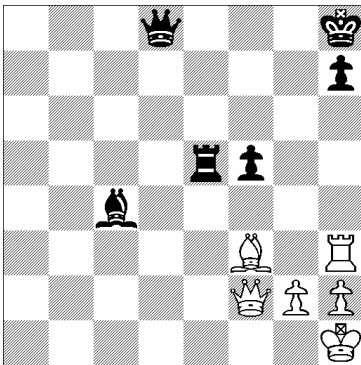
Binnen 24 uur speelde ik twee maal de beslissende zet dame naar de lange diagonaal. Beide keren met penning op de koning die op h8 stond. De ene keer helemaal goed. De andere keer helemaal fout.

[1] 8 januari 2011, uit Promotie – PSV/Dodo: Broekman – v.d.Brink

Na een partij vol blunders werd toch het punt binnen gebracht.

29. Tg5+ Kh8, 30. Dc3 en zwart geeft op

[2] 9 januari 2011, uit Mechelen – Boitsfort: Broekman – Lallemand

Na een goede partij tegen 2180 kwam deze stelling op het bord. Het was tijdnood en ik keek alleen naar de penning op de lange diagonaal en zag dat na het opheffen van de penning de partij in remise zou eindigen. En zo geschiedde.

38. Db2 Df6, 39. Le2

Eigenlijk was alles hier wel remise, maar ik kon deze fraaie zet niet achterwege laten. Ik moet natuurlijk wel 39...Te1+ voorkomen.

39. ... Lg8 (39....Lxe2 40.Te3 Te6 41Dxf6 Txf6 42.Txe2),

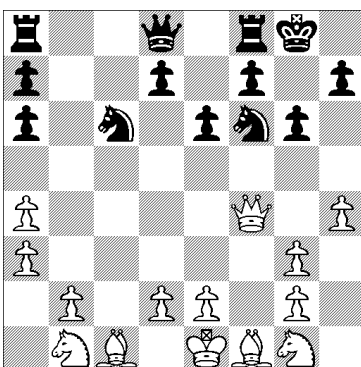
40. Te3 Te6, 41. Dxf6 Txf6, 42. Kg1 Te6, en remise overeengekomen.

Terug naar bovenstaande stelling. Na 38. Db2?? wint op slag 38. ... Da5.

□

Welk paard heeft niet bewogen?

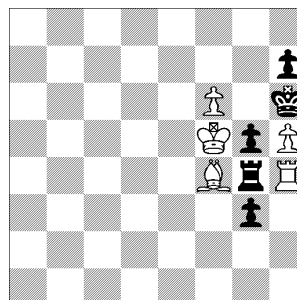
**Rob
de Vries**

Deze opgave is afkomstig uit de Kerstpuzzel van Hans Böhm in de Telegraaf van 24 december 2010. De vraag is hier: welk wit paard heeft NIET bewogen? Dit is (weer eens) een retrograde-probleem, waarvan de oplossing te vinden is door puur logisch "terug te redeneren". (Componiste: Geertje Timman.)

Tijdens de wedstrijd Promotie 1 – PSV-Dodo 1 op 8 januari (uitslag 6-2!) werd door onze supporters tussen de bedrijven door ook zelf aan denksport gedaan: zo had wedstrijdleader Frans Martens het cryptogram uit de Volkskrant bij zich ("weggegooid geld" = afvalton), en uw redacteur deze opgave. Met vereende krachten (ook van die van spelers van P1 en hun tegenstanders) zijn we er uit gekomen. Probeert U het eerst zelf eens, en als het niet lukt gebruik dan de aanwijzing op bladzijde **21**. Daarna vindt U of zelf de oplossing, of U kijkt op bladzijde **39**.

In onze competitiegids (uitgekomen begin oktober 2010) staat op pagina 9 als 4e probleem deze stelling (gevonden op internet) van probleemcomponist Henk Prins, met als opgave: "wat is de beste zet voor wit?"

De bij de opgave gevonden oplossing (verwoord op blz. 25 van de competitiegids) luidt als volgt:

"Het is mat-in-één door h5xg6 e.p.! Dit is een zg. retrograde-probleem (waarbij de vorige zetten van belang zijn). In dit geval kan zwart als laatste zet alleen maar g7-g5 hebben gespeeld (g6-g5 kan niet; dan zou wit schaak hebben gestaan). Na g7-g5 is het mat door het dubbelschaak h5xg6 e.p. Hier speelt het speciale karakter van het en-passant slaan een rol: door één zet komen 2 lijnen open (f4-h6 en h4-h6)."

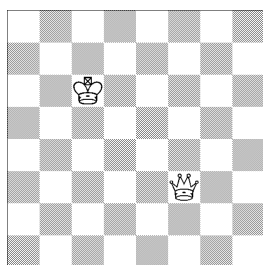
En toen (in januari 2011) zei Gerhard Eggink aan de bar langs zijn neus weg: "Die oplossing klopt niet!". Gevraagd naar nadere uitleg bleek Gerhard zich af te vragen waarom de laatste zet van zwart niet Kg7-h6 geweest kan zijn, voorafgegaan door de witte zet e5xf6+. Inderdaad, waarom niet? Heeft iemand een idee?

Nadat het bovenstaande was opgeschreven kwam ik op het idee om de maker van het probleem zelf (Henk Prins) te raadplegen, waarbij Google wel even wilde helpen om zijn email-adres te vinden. Het simpele antwoord was: "Ik geloof dat u gelijk hebt. Door een wit pionnetje te plaatsen op e5 is volgens mij de zaak gered. Overigens scherp gezien!"

Complimenten dus aan Gerhard Eggink, maar het is opmerkelijk dat niemand anders dit gezien heeft. Niemand van de oorspronkelijke oplosers, en niemand van de "lezers" van onze competitiegids!

NB: Meer problemen van Henk Prins zijn te vinden op:
www.dewilligedame.nl/Problemen/Schaakproblemen.htm (let op de hoofdletters).

□

Puzzel (oplossing: → blz. 41)**Dame naar koning**

De dame van f3 gaat op reis naar de koning op c6, en doet onderweg alle velden precies één maal aan, uiteraard via geldige dame-zetten.

Wat is het minimum aantal zetten waarin dit lukt?

(Toelichting: bij bijvoorbeeld de zet Da2-a5 gelden ook a3 en a4 als "aangedaan".)

[bron: "Professor Stewart's verzameling van wiskundige raadsels", Kosmos 2011]

Waarom wil ik het over Bernard hebben? Wel, omdat hij de afgelopen twee seizoenen al tweemaal de uitslag van onze onderlinge partijen in mijn nadeel heeft omgekeerd en dat is niet goed voor mijn teer gestel. Als u begrijpt wat ik bedoel. Op de ranglijst staan Bernard en ik normaal gesproken mijlenver uit elkaar en dus spelen wij niet zo vaak tegen elkaar. Onze partijen ervaar ik als een avondje kommer en kwel. U begrijpt de blijdschap als er een stelling ontstaat met materiaalvoordeel waardoor de gedachte opkomt dat een remise mogelijk is.

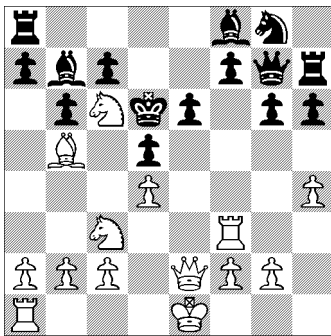

Diagram 1 Bannink – Tan

Na Pc6-e5 f7-f6; Pe5-d3 gaat zwart verder met ontwikkelen en staat wit gewoon een pion achter. "Verzin een list!" denkt Bernard en na een uur nadenken speelde hij Pc3xd5.

Wie verzint zoiets?! Deze stuitende figuur is werkelijk niets te dol. Bij toeval is dit een winnende zet. Hemeldonderweder, ipv 0-1 wordt het 1-0.

Op zo'n moment stort de wereld in en zie je het einde van eindeloos. Hier slaat Bernard voor de eerste keer toe als de Grote Ommekerder.

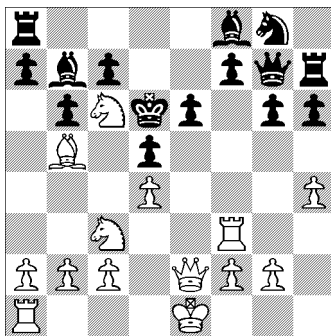

Diagram 2 Tan – Bannink

Een jaar later sta ik weer een heel stuk lager "veilig" op de ranglijst. Maar door externe wedstrijden en afzeggingen mag ik weer plaats nemen tegenover Bernard.

De situatie is bijna identiek; de witte dame heeft pionnen gesnoept op de g- en h-lijn. Wit staat een pion voor en winst is niet onmogelijk.

Na lang denken speelde Bernard Tg6-h6. Niet gezien maar niets aan de hand. Zelfs Dh4xh6 De3xh6 en Le2xg4 behoort tot de mogelijkheden. Maar goed, pion voor is pion voor en dus wil ik winnen. Blijft over Dh4-f2 (zie diagram 3) of Dh4-g3 (zie diagram 4).

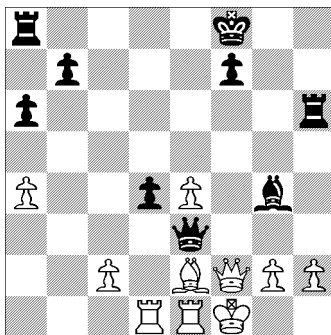

Diagram 3 Tan - Bannink

Op Dh4-f2 sneuvelt na de Grote Afruil de pion op h2 en om nou met vier geïsoleerde pionnen op winst te spelen lijkt me geen optie. We gaan verder zoeken.

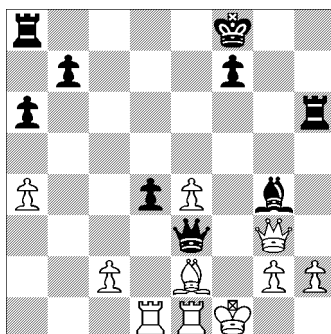

Diagram 4 Tan - Bannink

Hoe zit het met Dh4-g3? Even analyseren: De3xg3; h2xg3 Lg4xe2, en dan kom je in diagram 5.

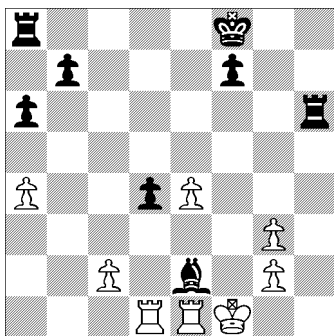

Diagram 5 Tan - Bannink

Wit moet hier met de koning terugslaan omdat je na Te1-e2 Th6-h1; Kf1-f2 de toren op d1 kwijt raakt. In deze variant is de pluspion gedegradeerd tot een dubbelpion en heeft Bernard grote remisekansen.

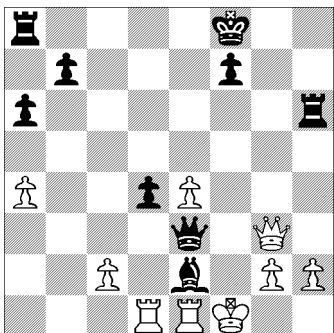

Diagram 6 Tan - Bannink

Dus toch maar gekozen voor Dh4-g3. Er blijft dan (zie diagram 4 en 5) een eindspel over met een pion meer. Of niet soms? Nee! Bernard speelt hier Lg4xe2. In plaats van eerst De3xDg3 en daarna Lg4xe2 keert Bernard de zetten gewoon om! De Grote Ommekeerder slaat weer toe!

Ik heb hier opgegeven omdat wit hier met de toren moet terugslaan. Opgegeven zonder af te wachten of Bernard de afwikkeling wel heeft gezien waarbij hij een toren wint (zie diagram 5). Er zijn in het leven zo van die zekerheden ...

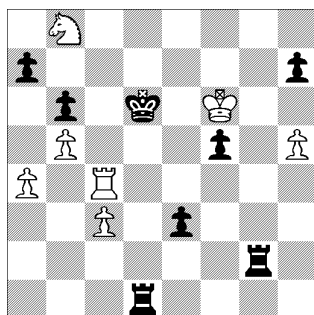
Markies Querulijn Xaverius de Canteclaer van Barneveldt zou zeggen: "Waarom bedrijft ge die platte grollen toch niet elders, amice?".

□

Redactionele toegift:

Hierbij een aantal combinaties uit oudere partijen van mij.

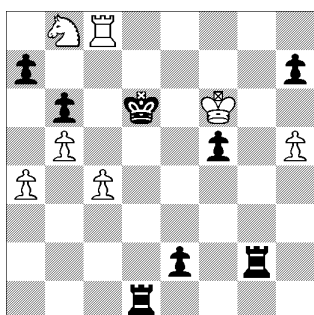

[1] Rudi Matai - Horst Kersting, Noteboomtoernooi, Leiden 1992

Beide spelers waren in hevige tijdnood. Zwart heeft zojuist 62. ..Td5-d1 gespeeld. De zwarte pion op e3 is niet te stoppen en moet nog 2 stapjes doen om te promoveren. Kan wit nog vechten?

Oplossing: Ja, er zit een prachtig idee in de stelling.

63. Tc8! (zie analysediagram 1) Nu faalt 63. ... e2?? op 64 . c4!! met ondekbaar mat door Tc8-c6.

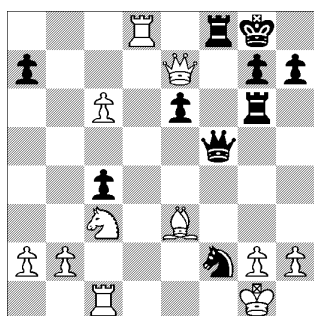

← analysediagram 1 (na 64. c4)

Zwart kan dit lot nog ontlopen met 63. ... Tc1, 64. c4 Txc4, 65. Txc4, en blijft dan beter staan.

In de partij speelde ik 63. Tc6+? en na 63. ... Kd5 verloor wit snel.

De vraag zal altijd blijven of zwart in tijdnood de dreiging 64. c4 zou hebben gezien als ik 63. Tc8 had gespeeld...

[2] Rudi Matai - Max Toxopeus, Zoetermeer 25 april 1989

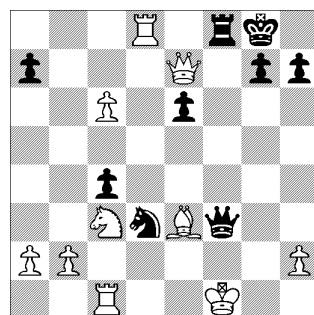
Stand na 24. Td1-d8 van wit. Zwart heeft een stuk geofferd voor aanval. Met zijn laatste zet wil wit zware stukken ruilen en dan moet hij met een stuk meer en een ijzersterke vrijpion toch makkelijk winnen.

Wat kan zwart het beste doen? (Hint: het antwoord "opgeven" is foutief!)

Oplossing: 24. ... Txc2+ ! geeft geforceerd mat.

25. Kxg2 (25. Kf1 Ph3+ en mat in twee, ga dit zelf na!) Df3+

26. Kf1 (na 26. Kg1 kan zwart op 2 manieren mat in één geven) Pd3+ (zie analysediagram 2)

← analysediagram 2 (na 26. ... Pd3+)

27. Kg1 Dxe3+

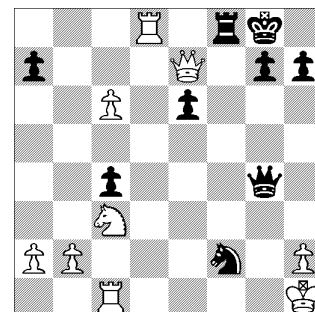
28. Kg2 (of 28. Kh1 met hetzelfde vervolg) Df3+

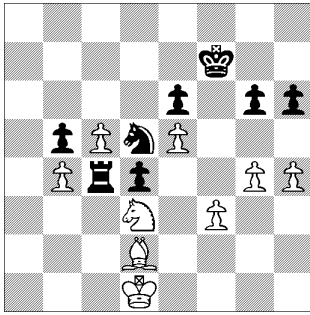
29. Kg1 Dg4+

30. Kh1 Pf2 mat! (zie analysediagram 3)

analysediagram 3 (na 30. ... Pf2#)→

In de partij speelde zwart 24. ... Ph3+? en na 25. Kh1 won wit zonder problemen.

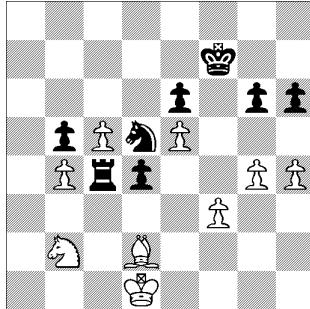

[3] R. Matai - R. den Ouden. Zoetermeer 1988, Botwinniktoernooi

De laatst gespeelde zetten waren: 52. Ke2-d1 Pe7-d5!? (goede zet maar zwart ziet zelf niet in wat de pointe is...). Nu zijn we in het diagram beland.

Nadat hij eerder een kwaliteit totaal overbodig had weggegeven dacht wit slim geweest te zijn door de zwarte toren op te sluiten en deze nu aan te vallen.

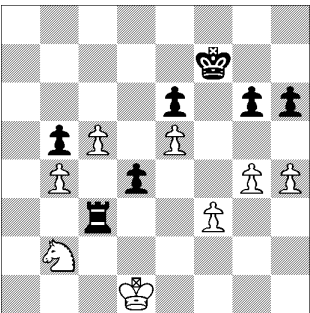
53. Pd3-b2 (zie volgende diagram). Hebbes! Toch?!

53. ... Tc4-c3?

Beide spelers zien over het hoofd dat de simpele onderbreekzet 53. ... Pd5-c3+ de kwaliteit redt! Wit moet het paard slaan omdat zwart anders met de toren pion b4 slaat.

Na 53. ... Pd5-c3+ 54. Ld2xc3 Tc4xc3 zou de volgende stelling zijn ontstaan (zie analysediagram 4).

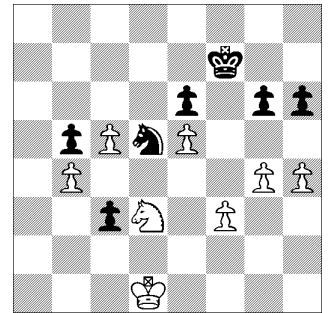

← analysediagram 4 (na 54. ... Tcx3)

Ik denk dat zwart hier goede winstkansen heeft.

Na het in de partij gespeelde 53. ... Tc4-c3 volgde 54. Ld2xc3 d4xc3, 55. Pb2-d3 (zie analysediagram 5), en wit won het paardeindspel.

analysediagram 5 (na 55. Pd3) →

□

Aanwijzing bij het probleem van blz. 16:

Bij dit soort opgaven is het meestal handig om eerst te kijken welke stukken er geslagen zijn, en eventueel waar ze geslagen zijn. Wij begonnen met de volgende redenering (die correct lijkt maar dat misschien toch niet zal blijken te zijn...):

[1] Er ontbreken op het bord 3 zwarte stukken, namelijk de beide lopers en de pion van c7. Deze 3 zwarte stukken moeten, gezien de positie van de witte pionnen, zijn geslagen op g3 (f2xg3), b3 (c2xb3) en a4 (b3xa4). Van deze 3 velden (g3, b3, a4) is er maar één zwart (g3), dus daar moet de zwartveldige zwarte loper (dus die afkomstig van c8) zijn geslagen; de andere loper en de pion zijn dan geslagen op de witte velden b3 en a4.

[2] Dan nu de witte stukken: hiervan ontbreken op het bord alleen de beide torens. De toren van a1 kan niet buiten de pionnenketen zijn geweest (want hij is ingesloten door de a- en de b-pion en de loper op c1; deze laatste kan niet bewogen hebben vanwege de pionnen op b2 en d2), en is dus geslagen op a1, a2 of b1). Zijn collega van h1 kan overal geslagen zijn, want toen de pion die nu op g3 staat nog op f2 stond kan hij via h3 overal gekomen zijn.

[3] De zwarte b-pion heeft blijkbaar iets geslagen op a6 (b7xa6), en dat moet dus die toren van h1 zijn geweest (zie punt 2).

[4] In punt 1 is aangetoond dat de pion van c7 moet zijn geslagen op b3 of op a4. Maar hoe is die pion van de c-lijn op de b- of a-lijn gekomen? Dat kan alleen door iets te slaan, maar er is verder niets geslagen!

[5] Conclusie: hier klopt iets niet! Ofwel de opgave deugt niet, ofwel we zien iets over het hoofd. U begrijpt zeker wel dat het laatste het geval is. Bekijk U de stelling nu nog eens, en probeert U de fout in onze redenering te vinden. De oplossing staat op blz. 39.

Na een roerige periode vol kommer en kwel, dit inclusief de massa's e-mails van ene beruchte Rob de V, toch maar weer besloten om op die barkruk te gaan zitten. Om verscheidene redenen gaat het momenteel makkelijker om wat biertjes naar binnen te werken dan de wekelijkse schaakpartij te spelen. Uiteraard heeft dit alles te maken met het plots overlijden van mijn schoonvader, het zoeken naar een toekomstige nieuwe baan en nog meer van dit moois. Toch ben ik gelukkig gezegend, of misschien vervloekt, met dat welbekende schaakgevoel. We zullen het wellicht nooit los kunnen laten.

Hoewel ik afgelopen weken toch weer verdomde dichtbij kom. Na 2 maanden geen stuk aangeraakt te hebben schaak ik niet eens zo heel slecht, gewoon jammer dat je degelijke partijen weggeeft door niet één maar twee volle stukken cadeau te doen, of misschien een toren, mat in één? Jawel, het is allemaal gebeurd.

Vervelend dat dit ook extern gebeurt, gelukkig won ons geprezen bierteam nog wel de wedstrijd tegen het gevreesde RHC-Arena. Tevens onze eerste overwinning in de modderpoel die klasse 1B heet. Alles schijnt 4-4 te worden, alleen Rijswijk wint zijn partijtjes met 4½-3½ en gaat geheel alleen stevig aan kop. Aan ons de taak om te laten zien dat we misschien niet dit jaar maar over het algemeen toch wel boven deze modderpoel uit moeten steken.

Ik heb nog tot 20 april, dan is de slotronde tegen Rijswijk. Het zou toch mooi zijn om nog even één partijtje te laten zien waartoe we in staat zijn. Misschien is het de kater die we verdiend hebben na al dat moois afgelopen jaren. Maar toch, ik heb altijd geleerd om een kater gewoon weg te spoelen met een biertje.

Gewoon doen waar je goed in bent, iets wat ons bierteam al jaren doet en hopelijk nog vele jaren zal blijven doen, gezellig een potje schaken met in de bar de welbekende derde helft. Ik beleef er in elk geval nog steeds veel plezier van. Toch jammer dat niet iedereen van de derde helft houdt. Laatst was er weer zo'n massakamp tegen Botwinnik op een random donderdagavond. Toch een gebeurtenis met een grote potentiële kans op een heel gezellige derde helft. Ik kon helaas niet meedoen i.v.m. werk, maar aangezien het 2B-Home 200 meter van mijn huis ligt besloot ik nog even de derde helft te proeven. Om tien uur liep ik de speelzaal in, de bar was verlaten. Ook de speelzaal was al half leeg en er waren nog twee of drie partijtjes aan de gang. Nadat die ook waren afgelopen nam een random figuur van Botwinnik het woord. De arme man deelde de slotscore mee voor de nog 10 aanwezige figuren, wel in het voordeel van Promotie uiteraard. Gelukkig een paar lekkere Hertogjes van de tap en Sipke om een paar potjes Raindrop Chess te spelen. Geestig spel, 3 potjes verloren, ik koop het niet.

Ik zal U verder niet vervelen en U af houden van de wat meer interessante artikelen in dit blad. Voor iedereen die zich afvroeg waar dat hopeloze gezwets gebleven was: I'm back!

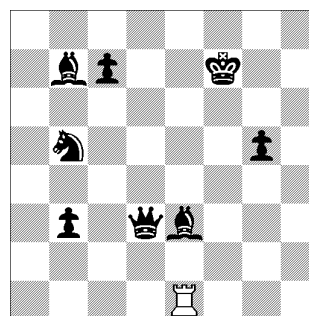
Ik neem er nog één. Proost!

□

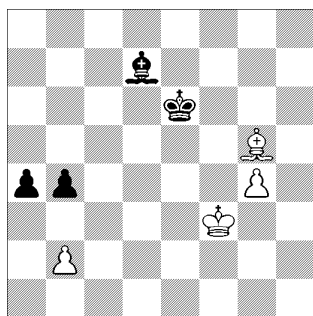
Puzzel (oplossing: → blz. 41)**Rook Maze**Opgave:

Wit geeft schaak in zo weinig mogelijk zetten.
Wit zet uitsluitend met de toren, die nergens mag komen waar hij geslagen zou kunnen worden.
Zwart doet geen zetten.

[bron: Bruce Albertson, www.chesscafe.com]

In mijn mailbox trof ik een mailtje van Bernard Bannink aan met onderstaande stelling. Het was een opdracht die IGM John van der Wiel aan enkele leden van Promotie voorgelegd had en Bernard vroeg mij om mijn taxatie. Ongelijke lopers, gelijke pionnen, remise dacht ik, want meestal heeft een speler twee pionnen extra nodig om te winnen. Ik had er goed aan gedaan wat verder te kijken dan mijn neus lang is.

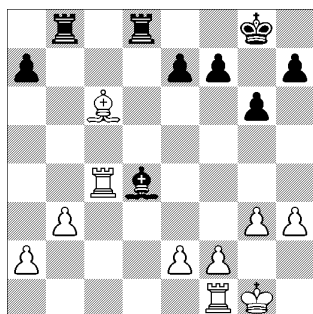
Gonzalez Mata – Sisniega (Mexico, 1991)

1...b3 (Dreigt 2...a3!) **2 Lc1 Kd5 3 Ke3 Kc4 4.g5 Lf5 5.Ke2 Kd4**

De eerste variant: **6.Le3+ Kd5 7.Lc1 Ke4 8.Kd2 Kd4 9.Ke2 Lg4+ 10.Kd2 Lh5 0-1**

De tweede variant: **6. Kd2 Le6 7.g6 Lg8 8.Ke2 Lc4+ 9.Kd2 La6 g7 10.Lc4 0-1**

Max Euwe gaf in *Hogeschool van het Eindspel* (1964) ook een eindspel met een gelijk aantal pionnen en twee lopers die het schaakbord in een wit en zwart deel splijten, A. Fuderer – W. Unzicker (Göteborg, 1955), en liet zien dat wit eenvoudig wint. Zowel Euwe als van der Wiel leiden ons met hun voorbeelden subtiel om de tuin en stellen zo onze vooroordelen over dit type eindspelen aan de kaak. In *Learn from the Legends* (2004) besteedt Mihail Marin een hoofdstuk aan de verfijnde wijze waarop Anatoly Karpov eindspelen met lopers van ongelijke kleur behandelde en hij geeft en passant enkele nuttige adviezen. In de volgende stelling heeft Karpov tegen (inderdaad) John van der Wiel slechts één pion meer en je zou denken dat John dit eindspel remise moet kunnen houden maar dan begint Karpov de duimschroeven langzaam aan te draaien.

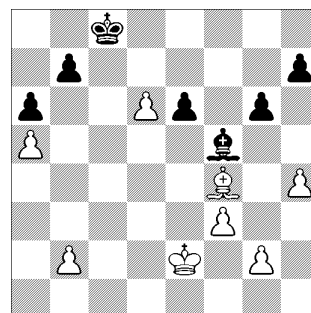
A. Karpov – J. van der Wiel

(Euwe Memorial, Amsterdam 1988)

24.b4! Le5 25.Te4 Lf6 26.Tc1 Td4 27.Txd4 Lxd4 28.Tc4 Le5 29.Te4 Ld6 30.b5 Lc5 31.a4 Td8 32.a5 Td1+ 33.Kg2 Ta1 34.Tc4 Ld6 35.a6 Kg7 (Marin: 35...Lc7!? 36.Le8 Lb6 37.Tf4 f6) **36.g4** (Marin: 36.Le8!?) **36...h6** (Marin: 36...Lc7!) **37.Le8 Ta3 38.h4 Kf8 39.Tc8 Kg7 40.e3 Tb3 41.Kf3 f5 42.g5! Tb2 43.Kg2 hxg5 44.hxg5 Ta2 45.Kf1 Tb2 46.Kg1** (Marin: 46.f4) **Ta2 47.Kg2 Tb2 48.Kf1 Ta2?! (Marin: 48...Kh7) 49.Tc6 Kh7 50.Ke1 Lb4+ (Marin: 50...Kg7) 51.Kd1 Txf2 52.b6! axb6 53.a7 Td2+ 54.Kc1 Ta2 55.Tc4 Ld2+ 56.Kd1 b5 57.Tc2 Txa7 58.Kxd2 b4 59.Tc6 Ta2+ 60.Kd3 Ta3+ 61.Ke2 b3 62.Lxg6+ 1-0**

Na de eerste ronde van het Open van Andorra 2002 leerde ik drievoudig kampioen van Roemenië IGM Mihail Marin wat beter kennen toen hij na afloop van zijn partij tegen Henk Noordhoek samen met ons deze partij nog eens doorliep. Dat was een bijzondere ervaring. Zelden heb ik namelijk een grootmeester gezien die met zoveel plezier in elke stelling op zoek ging naar de vaak onverwachte waarheid. Een interview met Marin is op alinalami.com, de website van Alina l'Ami te vinden, d.d. 06-02-11.

In de praktijk is het vaak lastig om dit type eindspel met een pion minder remise te houden. Ook Vishy Anand lukte het tijdens de achtste partij van zijn match om het wereldkampioenschap tegen Veselin Topalov niet. In New in Chess 2010/4 liet Jan Timman zien dat beide spelers dit eindspel niet optimaal behandelden.

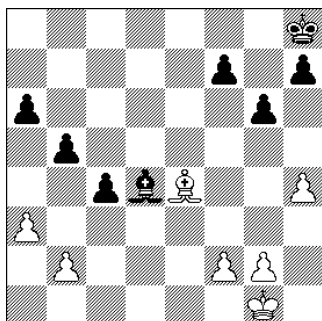

V. Topalov – V. Anand (Sofia, 2010)

34...Kd7? (Timman: 34...Lc2! 35.Ke3 Kd7) **35.Ke3?** (Timman: 35.Kd2! om via c3 en d4 met tempowinst naar e5 op te rukken.) **Lc2! 36.Kd4 Ke8 37.Ke5 Kf7 38.Le3 La4 39.Kf4 Lb5 40.Lc5 Kf6 41.Ld4+ Kf7 42.Kg5 Lc6 43.Kh6 Kg8 44.h5 Le8 45.Kg5 Kf7 46.Kh6 Kg8 47.Lc5 gxh5 48.Kg5 Kg7 49.Ld4+ Kf7 50.Le5 h4 51.Kxh4 Kg6 52.Kg4 Lb5 53.Kf4 Kf7 54.Kg5 Lc6??**

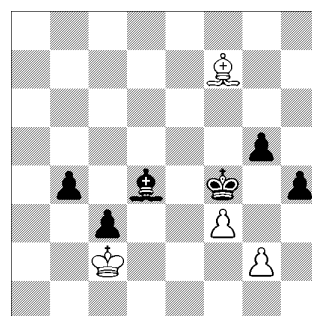

(Timman: Vele loper zetten voldoen zolang zwart maar niet uit het oog verliest dat 55.Kh6 gevolgd kan worden door 55...Ld3.) **55.Kh6 Kg8 56.g4 1-0** (Timman: 56...Lb5 57.g5 Lc6 58.Lg7! Lc8 59.f4 Lc6 60.g6.).

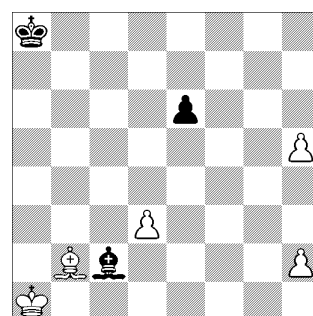
R. Luna – J.W. Meijer, Nacional Equipos (Samaipata-Cochabamba), Sucre, 30-11-09.

Rolando Luna, zie De Promoot 58-3, gaf in deze stelling op. Hij had beter nog even door kunnen spelen want je weet met ongelijke lopers immers maar nooit. Ik vroeg De Promoot lezers hoe zij de stelling taxeerden. Volgens Bernard Bannink staat zwart gewonnen en volgens mij heeft hij gelijk. Enkele varianten: **40.a4 Lxb2 41.axb5 axb5** (Zwart heeft twee pionnen extra. De vraag is of het genoeg is voor de winst?) **42.h5** (Of 42.Kf1 f5 43.Ld5 h5 44.Ke2 Ld4 45.f4 Kg7 46.Lc6 b4 47.Ld5 c3 48.Lb3 Lf6 49.g3 Ld4 50.Kf3 Kf6 51.Ke2 Ke7 52.Kf3 Kd6 53.Ke2 Lg1 54.Kf1 Lh2 55.Kg2 Kc5 0-1.) **42...Kg7 43.Kf1** (Of 44.hxg6 fxg6 45.f4 Kf6 46.g4 Ke6 47.Kf2 b4 48.Ke2 b3 49.Kd1 c3 0-1.) **43...Kf6 44.Ld5 Ld4 45. hxg6 fxg6 46.Ke2 Ke5 47.Lg8 h6 48.Lf7 g5 49.Le8 b4 50.Lf7 c3 51.f3** (Of 51.g4 Lxf2 52.Kd3 Kf4 53.Lh5 Ld4 54.Kc2 Ke3 55.Lf7 Lg7 56.Lh5 b3 57.Kxb3 Kd2 58.Lg6 h5 59.gxh5 g4 0-1.) **51...h5 52.Kd3 h4 53.Kc2 Kf4** (Opgave: Hoe wint zwart?)

54.Le6 Kg3 55.Lh3 Lf6 56.Kb3 g4 57.fxg4 (Na 57.Lxg4 Kxg2 moet wit zijn loper voor de h-pion geven.) **57...Lg5 58.Kc2 Kf2 0-1**

Tot slot een stelling uit André Cherón's *Lehr- und Handbuch der Endspiele, Band Zwei*, (1964, p.390). Opgave: Hoe wint wit?

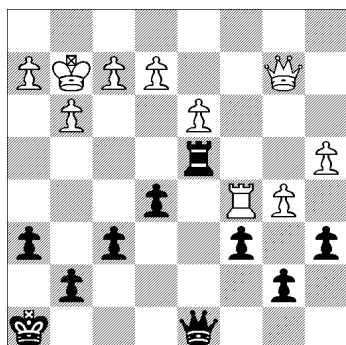
A. Kazantsev (1950)

1.Lh8! Op andere loperzetten volgt 1..Lxd3 met remise. **1...Kb7 2.Kb2 Lxd3 3.Kc3 Lf5 4.Kd4 Kc6 5.Ke5 Kd7 6.Kf6 Ke8 7.Kg7 e5 8.h6 e4 9.h7 e3 10.Kh6 e2 11.Lc3 1-0.**

□

Zinsbegoocheling

**Willem
Broekman**

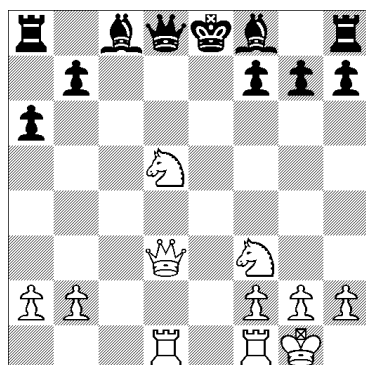

Foreest - Broekman, Tata 26 januari 2011

Wit had net **30. b5** gespeeld. Je ziet direct dat er wat voor zwart in moet zitten. De toren op c5 staat ongedekt. De koning op g2 kan op d5 schaak gegeven worden. Pion b5 staat na dat schaak drie maal aangevallen. Nu nog de goede zetten. Daarbij lijd ik aan zinsbegoocheling en denk dat ik na **30. ... Dd6, 31. bxc6 Dxc5** de pion via Tb4 kan tegenhouden. Dat is ook zo. Alleen blijft zwart een pion achter na **32. cxb7 Tb4, 33. b8D+ Txb8, 34. Dxb8+**. Daar kom ik natuurlijk te laat achter. Wel goed nagedacht. De juiste zetvolgorde is: **30. ... axb5, 31. axb5 Td5, 32. Da3 cxb5** en zwart heeft (kleine) winstkansen.

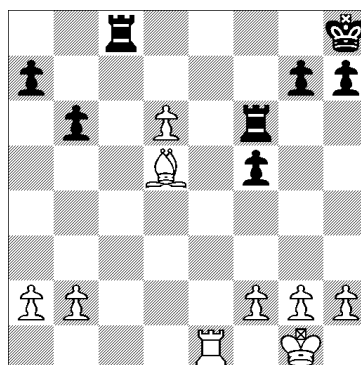
□

Wit/zwart speelt en wint

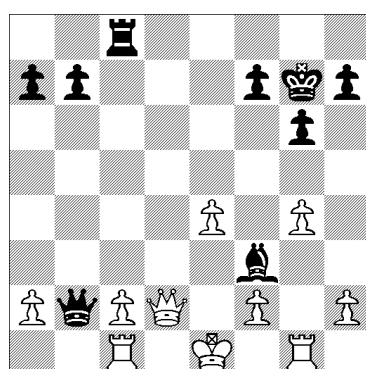
stelling 1

wit
aan zet

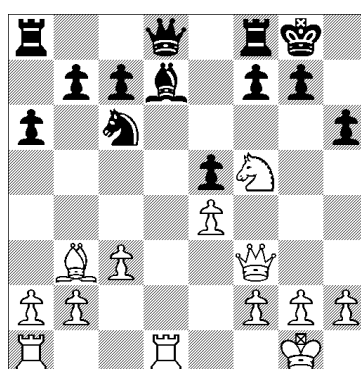
stelling 2

wit
aan zet

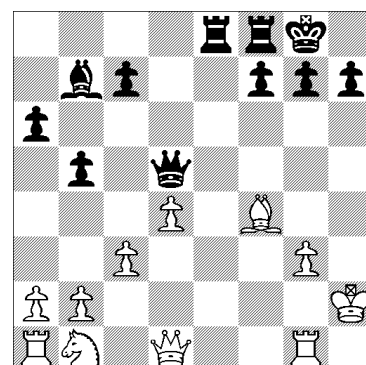
stelling 3

zwart
aan zet

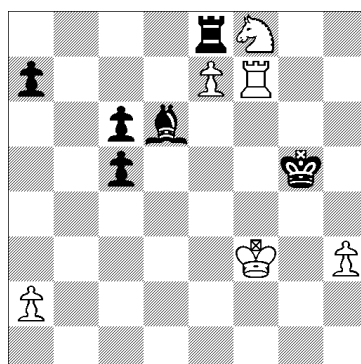
stelling 4

wit
aan zet

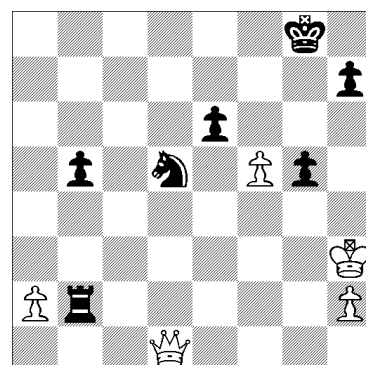
stelling 5

zwart
aan zet

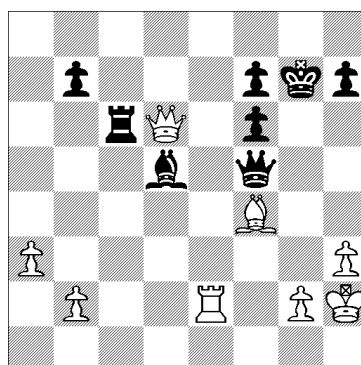
stelling 6

wit
aan zet

stelling 7

zwart
aan zet

stelling 8

wit
aan zet

Oplossingen:
→ blz. 41

[bron: www.kevinspraggett.blogspot.com]

met medewerking van
Hans Meijer

Oplossing Kerstpuzzel 2010

*Jan
Blankespoor*

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
A	D	E	N	K	S	P	O	R	T	C	E	N	T	R	U	M		A	L	B	E	R	T	S	
B	A		E		P		P		I		B	E	A	U		I	N	D		A		O		A	
C	M	I	D	D	E	N	S	P	E	L		M		S	C	H	A	A	K	N	A	C	H	T	
D	E		E		E		L	A	N		P	I	T	T		O		M		D		H		E	
E	G	O	R	I	L	L	A		T	O	R		E		R	E	M		G	I	T	A	A	R	
F	A		L	O	K		A	D	A		Z	O	N	D	E	N		B	O	E		D	S		
G	M	E	A		A	A	N		L	E	E		N	A	N		V	O	E	T	R	E	I	S	
H	B		A	R	A	K		S	L	U	W	H	E	D	E	N		D	D		I		E	P	
I	I	N	G		R	O	S		E	R	A		S		T	A	B	E		E	B	O	L	A	
J	E	I		S	T	E	L	E	N		L	I	S	T		T	E	M	P	I		P		A	
K	T	E	N	T		S	A	P		A	S	P	E		B		N		R		H	E	E	N	
L		T	A	R	O	T		I	R	A	K		E	V	E	R	Z	W	I	J	N	E	N		S
M	S		P	A	T	I	S	S	E	R	I	E		O	R	B	I		S	A	L	E	T		
N	C	H	E	F		E		H		E		I	D	E	M		N	I	S		E	R	O	S	
O	H		L		A	K	T	I	E		S	K	A	T		H	E	C	T	O	R		O	T	
P	E	T	S	E	R		A	N	T	I		F		B	E	U		T	I	N		S	I	O	
Q	T	E		E		P	P		A	S	P	I	R	A	T	I	E		E	D	E	T		E	
R	S	M	A	R	T	L	A	P		L	A	N		L	A	F		E	R	E		A	A	L	
S		P	A		O	A	S		N	A	D	E	E	L		K	I	L		R	A	T		E	
T	W	I	S	S	E	N		T	I	M		E		E	V	A		E	V	O	L	U	O	N	
U	E		E		N		B		K		E	R	E	N		R	O	C		N		T		D	
V	E	X	T	R	A	V	A	G	A	N	T		T		B	R	A	T	I	S	L	A	V	A	
W	N		E		M		A	R	A		E	I	R	E		E		R		J		I		N	
X	S	E	R	I	E	U	S		B	E	R	K	E	L	E	N	R	O	D	E	N	R	I	J	S

→

A	B	D	P	U	E		T	M		W	U		O	D	V	J		T	X	V	D	Q
19	9	5	12	24	13		2	7		20	1		16	3	21	17		21	10	6	24	2
L	I	E	F	D	E		I	S		J	E		H	E	L	E		L	E	V	E	N

M	W	X	Q		J	P	T	U	B	G	S	U		W	A		L	R	E	B	H
21	9	21	13		22	5	23	7	12	21	13	5		20	2		14	4	2	14	11
L	A	N	G		P	R	O	B	E	R	E	N		J	E		V	R	O	U	W

M	U	D	J	H	I	S		U	O		M	A	G	D	N
19	18	20	24	6	18	9		22	9		21	2	21	24	8
S	C	H	A	K	E	N		T	E		L	E	R	E	N

Deze uitspraak is (uiteraard?!) afkomstig van schaakgrootmeester Jan Hein Donner, die wel vaker zijn visie op het vrouwenschaak etaleerde. Er waren 6 inzenders, allen met een correcte oplossing, inclusief de vermelding van J.H. Donner.

De prijswinnaars zijn na een eerlijke loting bepaald:

1^e prijs (€ 15): Manuel Nepveu

2^e prijs (€ 10): Willem Broekman

3^e prijs (€ 5): John Tan

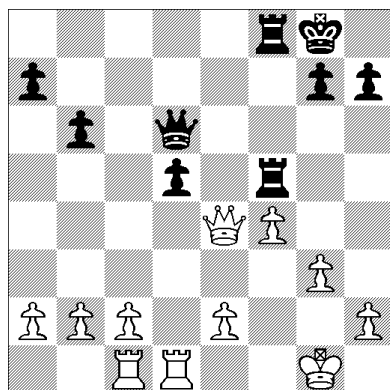
Pech dus voor Bernard Bannink, Hans Meijer en Frans Martens, die ook een goede oplossing inzonden. Volgend jaar beter!

→ (zie ook het artikel hierna)

Velen spreken erover, slechts enkelen waren erbij: de krankzinnige wedstrijd tussen Ooievaar 1 en Promotie 4 op 6 januari jongstleden in Den Haag.

Vorig seizoen hadden we 3 Promotie-teams in de Promotieklasse. Het 4^e – ons bierteam – weerde zich kranig, doch moest toch een stapje terug doen. Dit jaar dus in de 1^e Klasse HSB. En uiteraard met Promotiekansen (dachten we). Hoe anders is het op het moment dat ik dit schrijf; Promotie 4 heeft slechts 50% en heeft maar liefst drie keer 4-4 gespeeld. Er gebeuren rare dingen in die 1^e Klasse HSB. Zo was ik in december de wedstrijdleader bij de thuiswedstrijd van Promotie 4 tegen DD 4. Een wedstrijd die Promotie 4 ook leek te gaan winnen. Tot er weer een ongeluk gebeurde. Hamilcar Knops bood, in wellicht iets betere stand, remise aan. De tegenstander protesteerde luidkeels; dit was al het 2^e remise-aanbod (het 1^e remise-aanbod was 10 zetten eerder) en dat mocht niet volgens de man (spelregels van waarschijnlijk zo'n 50 jaar geleden). Ik smoorde het protest vrijwel meteen, doch Hamilcar verloor z'n concentratie en gaf op de volgende zet zijn dame weg. Resultaat een 4-4 eindstand.

Maar dan de wedstrijd Ooievaar 1 – Promotie 4, alwaar ik als toeschouwer (en lid van beide verenigingen) aanwezig was. Er gebeurde knotsgekke dingen in het clubhuis van de scouting aan de van der Goeslaan in den Haag:

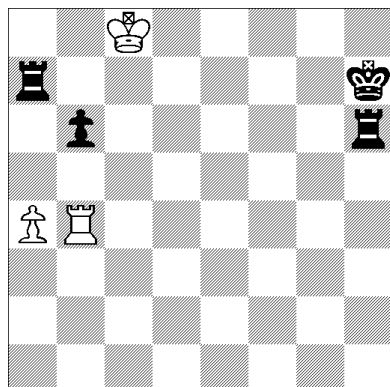
Bezie de stelling hiernaast:

Bord 8: Edwin van der Leij - Dirk Brinkman

Uiteraard staat wit heel goed.

Zwart bedacht echter de volgende briljante swindel:

1. ... g5 2. fxg5?? (goed is 2. e3) 2. ... Tf1+
3. Kg2 (want 3. Txf1 dxe4) 3. ... dxe4 4. Txd6 Txc1
en zwart stond een toren voor.

De partij ging echter verder en de onderstaande stelling werd bereikt:

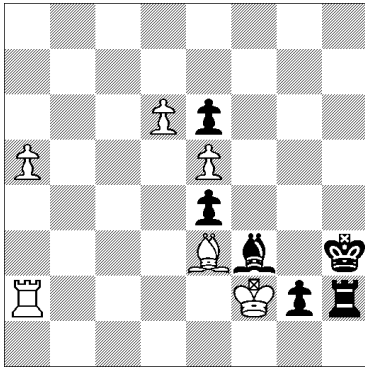
Zwart speelde hier 1. ... Kg6 (?) 2. Kb8 Tf7??

(van alle goede geesten verlaten, 2. ... Ta5 wint nog gewoon)
3. Txb6+ Kg7, 4. Txb6 Kxh6, 5. a5, en remise gegeven, want de witte a-pion kost de zwarte toren.

En het duurde wel een half uur voordat Dirk weer aanspreekbaar was. Hij sprak met de nodige zelfspot van een 'plusremise'.

En daar waar de overwinning van Promotie 4 eerst een zekerheidje leek, was dit inmiddels niet zo zeker meer.

Maar het gekste van de avond moest nog komen. Bezie de stelling op de volgende pagina. In deze partij heeft zwart heel lang heel moeilijk gestaan. De kansen zijn echter gekeerd en nu lijkt wit verloren te staan.

Bord 2: Ton Thijssen - Harry Boerkamp

Maar laat deze stelling eens goed op u inwerken. Stop de stelling eens in Fritz en kijk wat die als de beste witte zet ziet. Wit vindt namelijk nog een zet waar zelfs Fritz – volgens mij – nooit op gekomen was;

1. Kxf3 !!!? (de uitroeptekens ook voor de creativiteit)

De partij ging verder met 1. ... g1P++ (zwart ziet het niet en als toeschouwer zou je het wel uit willen schreeuwen, maar dat mag dus eventjes niet). 2. Lxg1? (alleen Kxe4 heft het

dubbelschaak volledig op) 2. ... Txa2+ 3. Kxe4, en na nog wat slechte zetten won wit uiteindelijk het eindspel.

Na afloop van de partij moesten we Harry vertellen wat er gebeurd was. En Harry vertelde dat hij, met nog zo'n 3½ minuut op de klok, vooral had zitten bedenken hoe hij deze onverwachtste witte ontsnapping toch over het hoofd had kunnen zien. Ton Thijssen vertelde eerlijk, dat hij pas bij 3. Kxe4 bemerkte had dat er 'iets niet klopte', maar dat hij toen maar gewoon doorgespeeld had.

Gelukkig voor Promotie 4 won Hamilcar - op puur doorzettingsvermogen – de laatste partij en eindigde ook deze wedstrijd nog net in andermaal een 4-4 gelijkspel.

En wat zeggen de FIDE-Regels voor het Schaakspel (officiële Nederlandse vertaling KNSB mei 2009) hier nu van:

Artikel 7.4-a: Als tijdens een partij blijkt dat er een onreglementaire zet is voltooid, waaronder ook begrepen wordt het slaan van de koning van de tegenstander of het niet voldoen aan alle eisen aangaande promotie, moet de stelling teruggebracht worden naar de stelling onmiddellijk voorafgaand aan de onregelmatigheid. Als deze niet kan worden bepaald, moet de partij voortgezet worden vanuit de laatste vast te stellen stelling voor de onregelmatigheid. De klokken moeten worden bijgesteld overeenkomstig artikel 6.13. De artikelen 4.3 en 4.6 zijn van toepassing op de zet die de onreglementaire zet vervangt. De partij moet dan worden voortgezet vanuit deze herstelde stelling.

Artikel 7.4-b: Na de in artikel 7.4a beschreven handeling moet de arbiter bij de eerste twee onreglementaire zetten van een speler, in beide gevallen twee minuten extra tijd aan zijn tegenstander geven; bij een derde onreglementaire zet van dezelfde speler moet de arbiter de partij voor hem verloren verklaren. De partij is echter remise als de stelling zodanig is dat de tegenstander niet mat kan zetten door welke reeks van reglementaire zetten dan ook.

Artikel 13.6: De arbiter mag niet ingrijpen in een partij behalve in gevallen, beschreven in de Regels voor het Schaakspel. De arbiter mag niet meedelen hoeveel zetten er zijn gedaan, behalve bij toepassing van artikel 8.5 als tenminste één vlag is gevallen. De arbiter mag een speler niet informeren dat zijn tegenstander een zet heeft voltooid of dat de speler zijn klok niet heeft ingedrukt.

Artikel 13.7-a: Toeschouwers en spelers van andere partijen mogen niet praten over of zich bemoeien met een partij. De arbiter kan overtreders hiervan, zo nodig, uit het spelersgebied verwijderen. Als iemand een onregelmatigheid waarneemt dan mag hij alleen de arbiter daarop attenderen.

Kortom: je mag als toeschouwer niets roepen. Maar als iemand van de aanwezigen de wedstrijdleider had ingelicht, dan was het allemaal heel anders afgelopen.....

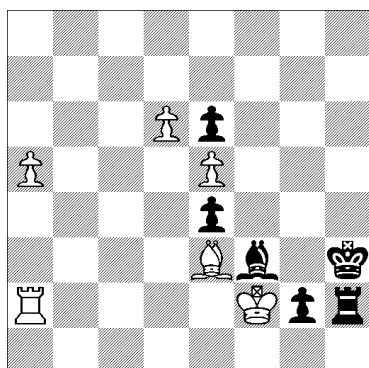
□

→ (zie ook het artikel hiervoor)

Het was een schokkende ervaring. Ik wens het niemand toe. Het is een aanslag op je wereldbeeld en op je zelfvertrouwen. Hilariteit alom ten koste van mij. Mijn potsierlijke acties werden herhaald en herhaald, tot steeds groter vermaak. Iedereen moest het zien.

- Misschien was het overconcentratie. Het bierteam draait stroef dit jaar. Al twee keer had ik door een onbesuisde nederlaag tegen een speler van amper 1700 een naderende overwinning omgezet in 4-4. En nu speelde ik tegen Ton Thijssen, een van de weinige 1900-spelers in de eerste klasse. En het stond weer 4-3 voor ons.
- Misschien was het de wraak der goden. Twee dagen eerder had ik nogal lacherig gedaan over een kortsluiting bij Joost, die tegen Hora Vlam zonder aanleiding plots met pion b7 zijn eigen toren op c6 sloeg, het stuk keurig naast het bord zette en de klok indrukte. Ik mompelde iets over leeftijd en stoppen met schaken.
- Misschien was het vermoeidheid. Ik had een Najdorf niet zo goed opgezet en een zware aanval ternauwernood overleefd.
- Misschien was het dat gevaarlijke moment van ontspanning, waarop je weet dat de buit binnen is. Toen zijn aanval uitgewoed was, had ik hem terug weten te drukken en nu stond hij helemaal klem. Ik wachtte min of meer op zijn uitgestoken hand.

Dit was de stand:

Ton Thijssen – Harrie Boerkamp, Haeghe Ooievaar – Promotie 4, HSB 1B, 6 januari 2011

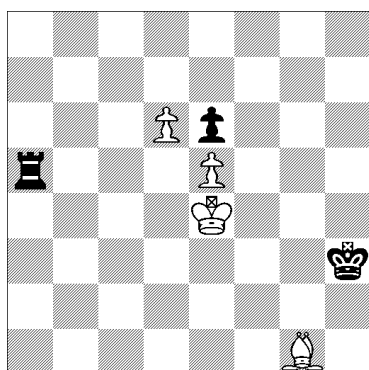
Stand na 57..Lf3

Ik had 57..Lf3 gedaan. Na 58 d7 Th1 kan de nieuwe witte dame het mat op g1 niet meer verhinderen. Er zijn maar twee manieren om de matwending te ontlopen. Na 58 Ta1 doe ik 58..g1D+ 59 Kxg1 Th1+ 60 Kf2 Txa1 en de zwarte toren kan beide vrijpionnen arresteren. Op 58 Ke1 volgt 58..g1D+ 59 Lxg1 Txa2 met ongeveer dezelfde stelling.

Hij had in zijn nood een paar zetten eerder al zijn tijd opgebruikt en had nog een halve minuut. Ik verwachtte dat hij op zou geven. Zijn seconden tikten weg. Er stond een haag van toeschouwers om ons heen. Ik had net gehoord dat de wedstrijd 3-3 stond met nog een stelling voor ons op winst.

En toen ineens deed hij 58 Kxf3!?!?

Ik ging door de grond. Hoe had ik dat nou niet kunnen zien? Mijn looper weggegeven en hij bestreek ook ineens g1 weer. Er ging een zucht door de menigte. Zo van, onze Ton gaat het toch nog flikken. Mijn laatste minuut was ook ingegaan. Ik wist niet hoe ik het had. Toen zag ik nog een laatste kans: 58..g1P+. We gingen door: 59 Lxg1 Txa2 60 Kxe4 Txa5, waarna een remise eindspel was ontstaan.

Stand na 60..Txa5

Het werd nog erger. In mijn ijver om zijn koning met de toren weg te houden van de cruciale velden, vergat ik de d-lijn te controleren. Op een onbewaakt moment kon hij d7 doen met onhoudbare promotie. Ontgoocheld heb ik opgegeven, en de wedstrijd was daarmee natuurlijk weer 4-4. En toen begon de pret. Zijn koning had een halve minuut lang tussen mijn pionnen e4 en g2 gestaan, dus van welke kant je ook kijkt, een zeer illegale plek. Na mijn vondst 58..g1P+ staat hij dubbelschaak, dus 59 Lxg1 mag ook niet.

Zoals Bernard later zei, ik had beter 58..g1D+ kunnen doen, want Kf3 moet zetten. Mijn 59..Txa2 slaat ook nergens op, hij staat nog steeds schaak. We hebben na deze illegale zettenreeks nog zeker vijf minuten doorgespeeld, waarbij iedereen behalve ik wist wat er gebeurd was. Ik had in die periode nog kunnen claimen, de partij moet dan hervat worden vanaf 57..Lf3. Ik had zelfs nog genoteerd tot en met 58 Kxf3. Dirk Brinkman heeft de wedstrijdleader nog gewaarschuwd. Die vond ingrijpen niet zijn taak, maar dat is het wél. Citaatje uit de FIDE-spelregels: 'Als tijdens een partij blijkt dat er een onreglementaire zet is voltooid, moet de stelling teruggebracht worden naar de stelling onmiddellijk voorafgaand aan de onregelmatigheid. Als deze niet kan worden bepaald, moet de partij voortgezet worden vanuit de laatste vast te stellen stelling voor de onregelmatigheid.' Ze hadden ook mij even een flinke duw kunnen geven. En we hadden protest kunnen indienen na afloop.

Maar goed, ik moet zoiets natuurlijk gewoon zien. Ik kan er nog niet bij hoe het mogelijk was. Op wat voor niveau ben je aan het prutsen als je een combinatie van 1 ply diep (..exf3) niet ziet? Wat zie je dan allemaal nog meer niet? Heeft het nog wel zin om door te gaan met schaken?

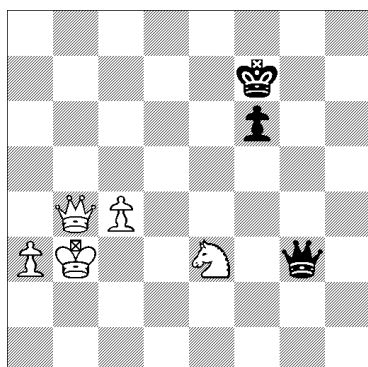
Wat misschien ook meespeelde was dat mijn tegenstander het ook niet gezien had. Hij deed het dus niet expres. Hij voerde de zet op een natuurlijke manier uit, niet schichtig of lacherig om zich heen kijkend. Hij zei dat ie het zag, terwijl ik zat te piekeren. Het was wel sportief geweest als hij het dan even had gemeld. Of als hun teamleider dat had gedaan. Of vraag ik nu teveel? Zijn de belangen van zo'n wedstrijd te groot om sportief te zijn?

Toen het Joost overkwam, bedacht ik om zo'n incident een mostertje te noemen. Nu zou het een boerkampje moeten heten. Dat gaat me iets te ver. Daarom stel ik voor het een ooievaartje te noemen. Definitie:

Ooievaartje: een onreglementaire zet, die de uitslag van de partij beïnvloedt

Een ooievaartje doe je per ongeluk. Mensen, die dit in een echte partij expres doen, gaan mij te ver. Het mooiste ooievaartje is er natuurlijk eentje, die pas na de partij opgemerkt wordt, en waarmee de dader een kansloze stelling heeft gered. Zoals deze van Thijssen inderdaad.

Ik heb er nog eentje uit eigen praktijk.

Harrie Boerkamp – Gert Pieterse, IBM-tienkampen, 27 juli 1978

Stand na 65..Dg3

Na een zwaar gevecht met nog 2 minuten op de klok zag ik eindelijk een mooie manier om af te wikkelen.

66 De7+ Kg6 67 Dg7+ Kxg7

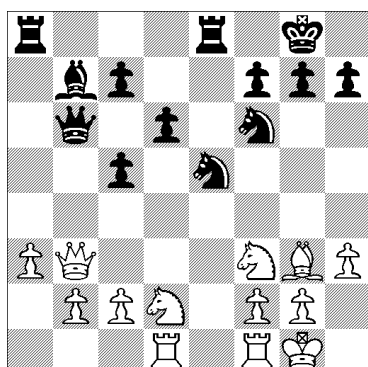
en daar komt het ooievaartje:

68 Pf5+!?!?

68 ..Kg6 69 Pxd3 en 20 zetten later mat.

Een vriend van mijn tegenstander merkte daarna terloops op: 'Ja, maar dat paard mocht toch helemaal niet zetten?' Gert, toen nog een driftig baasje van 16, later IM geworden, claimde het punt. Toen ik er niet mee instemde, sleepte hij me mee naar de wedstrijdleader. Die gaf mij gelijk. Mat is het einde van de partij.

In het geval van Joost werd het ooievaartje wel gezien. Joost moest met de b-pion zetten, waarna zijn stelling instortte. Ik heb daar ook nog een leuk voorbeeld van.

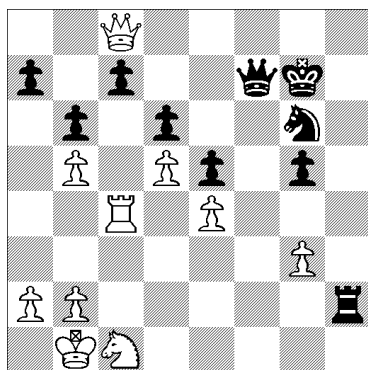

NN – Henk Korvinus (Paul Keres), KNSB, 1978

Stand na 16..Db6 (gereconstrueerd)

De witspeler speelde 17 Dxb6. Henk was aan het wandelen, kwam terug bij het bord en sloeg de dame terug, heel stoer met een hand in de zak, terwijl hij nog stond, drukte de klok in en ging toen zitten om het even te noteren. Hij was echter van de kant van de tegenstander aan komen lopen en had een ooievaartje uitgevoerd: 17..c5xb6!?!? De tegenstander wees hem daar fijntjes op en Henk moest de zet 17..c4 doen. Na 18 Dxb7 was het niet heel spannend meer.

In de vorige KNSB-ronde ook nog eentje:

Arjan Wijnberg – Jan Hania, Philidor 1847 – De Wijker Toren, KNSB 1A, 12 februari 2011

Hier speelde zwart ..c5. Wit speelde bxc6. Zwart kan nu winnen met ..Df2. Maar toen wit en passant sloeg, pakte hij de pion op b6 er af en niet die van c5. Beide spelers hadden dit curieus genoeg niet in de gaten. Het werd pas ontdekt bij de Chinees. Het loste het witte stellingsprobleem op, want g2 kan nu gemakkelijk door de dame gedekt worden. Wit won uiteindelijk. Na bxc6 is de stellingswaardering -3.3, maar na bxc6 met een pion op c5 in plaats van op b6 is het +2.4!

Een reactie op het bekende schaakforum USF, waar ik dit voorbeeld vond:

Er moet teruggegaan worden naar de stelling voor de onreglementaire zet (waarbij de kloktijden zo nauwkeurig mogelijk moeten worden teruggezet). Als de partij beëindigd is, kun je niks meer doen. Je hebt dus tot 1 zet voor het einde van de partij de mogelijkheid om de onreglementaire zet aan te kaarten. Dus je zou in theorie, als je zoiets ziet, de hele partij kunnen doorspelen en één zet voor je mat wordt gezet, kunnen zeggen: Oh ja trouwens....

□

Tata 4	Resultaten Tata 2011	Rob de Vries
-------------------	-----------------------------	-------------------------

vierkampen ▶	groep	speler	eind- score	%	pos .in groep	ronde 1	ronde 2	ronde 3
	3H	Ron Landsbergen	1½	50,0	2 ^e	½ (z)	1 (z)	0 (w)
	4H	Arjen Schuurman Hess	1	33,3	4 ^e	0 (z)	0 (w)	1 (z)
tienkampen ▼	3I	Sipke de Swart	2½	83,3	1 ^e	½ (z)	1 (w)	1 (w)

groep	speler	eind- score	%	pos. in groep	ronde 1	ronde 2	ronde 3	ronde 4	ronde 5	ronde 6	ronde 7	ronde 8	ronde 9
2C	Jan v.d.Bergh	3½	38,9	7 ^e	½ (z)	0 (w)	½ (z)	½ (w)	½ (z)	½ (w)	0 (z)	0 (w)	1 ®
2E	Ben Ahlers	5	55,6	5 ^e	1 (z)	0 (w)	1 (z)	0 (z)	1 (w)	0 (z)	½ (w)	1 (z)	½ (w)
2G	Henk Noordhoek	5	55,6	4 ^e	1 (z)	½ (w)	0 (z)	0 (z)	½ (w)	0 (z)	1 (w)	1 (z)	1 (w)
3E	Joop Huijzer	5	55,6	4 ^e	1 (z)	½ (z)	0 (w)	0 (z)	1 (w)	½ (z)	0 (w)	1 (z)	1 (w)
3F	Willem Broekman	5½	61,1	4 ^e	½ (z)	1 (w)	1 (z)	1 (w)	0 (z)	0 (w)	1 (z)	0 (w)	1 (z)
3H	Harrie Boerkamp	6	66,7	2 ^e	1 (z)	½ (z)	1 (w)	1 (z)	½ (w)	½ (z)	0 (w)	1 (z)	½ (w)
3I	Ruurd Kunnen	1½	16,7	10 ^e	0 (z)	0 (w)	0 (z)	0 (w)	1 (z)	0 (z)	0 (w)	½ (z)	0 (w)
4I	Rens Minnema	4	44,4	7 ^e	1 (z)	0 (w)	1 (z)	½ (w)	0 (z)	1 (w)	0 (z)	½ (w)	0 (z)
5B	Jaap v.d.Berg	6	66,7	1 ^e	1 (w)	0 (z)	1 (w)	1 (z)	½ (w)	1 (w)	1 (z)	0 (w)	½ (z)
6H	Dirk Brinkman	4½	50,0	5 ^e	1 (w)	½ (z)	½ (w)	½ (z)	1 (w)	½ (w)	½ (z)	0 (w)	0 (z)

Portugal was nooit een groot schaakland; het land met zijn circa 10 miljoen inwoners bracht maar weinig schaakmeesters en -grootmeesters voort en al helemaal geen wereldkampioenen. Integendeel zelfs. Portugal is het enige land waar ooit een regerend wereldkampioen schaken overleden is! Namelijk in 1946 Aleksandr Aleksandrovitsj Aljechin in een hotelkamer in Estoril.

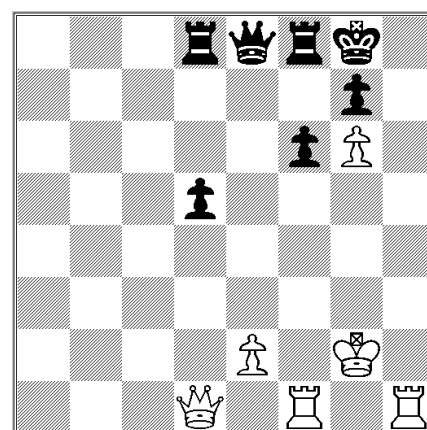
Toch heeft Portugal ook een schaakstandbeeld voor een belangrijke – vrijwel vergeten – schakende landgenoot. Willem Broekman vermeldt dit standbeeld ook op onze site <http://www.svpromotie.nl/standbeelden.htm>. Het standbeeld staat in het kleine dorpje Odemira. Odemira ligt in het zuiden van Portugal, 215 kilometer onder Lissabon, en heeft heden ten dagen circa 25.000 inwoners. Hier werd Damiano de Odemira (geboortjaar onbekend), later ook Pedro Damiano genoemd, geboren. Damiano de Odemira overleed ± 1544, waarschijnlijk in Rome). Veel is er eigenlijk niet over hem bekend. Hij was apotheker te Odemira en later te Rome. Hij was joods en zeer waarschijnlijk heeft hij uit Portugal naar Rome moeten vluchten, toen Koning Manuel I (1495-1521) de joden onder doodsbedreiging uit Portugal verjaagde. Voor zover bekend arriveerde hij in 1497 in Rome. En de naam Damiano heeft hij mogelijk ook pas later aangenomen. Dit als eerbewijs aan de Bisschop Petrus Damiani, de patroonheilige van de apothekers. Dus waarschijnlijk weten we ook niet eens Damiano de Odemira zijn echte naam. In ieder geval gaf Damiano de Odemira (Pedro Damiano) in Rome een belangrijk schaakboek uit. Zijn beroemde *"Questo libro e da imparare giocare a scachi et de le partite"*. Het boek stamt uit een tijd dat de spelregels

van het schaakspel net ingrijpende veranderd waren en was in die tijd een standaardwerk over de grondbeginselen van het schaakspel. Dame en looper kregen in die tijd hun huidige loop, rokade en en passant slaan werden ingevoerd en een pion mocht bij zijn eerste zet 2 velden vooruit.

Het tweetalige (Spaans-Italiaans) boek was zo goed dat het in de eerste 50 jaar 7x herdrukt werd. De eerste Franse vertaling verscheen in 1560, de eerste Engels in 1562. En in 1859 (347 jaar later!) werd er in Berlijn nog een nieuwe Duitse vertaling uitgegeven. Daarbij heeft de verspreiding van het boek geprofiteerd van het feit dat Paus Leo X in 1513 het verbod van de Kerk op het schaakspel afschafte. In het boek is er ook aandacht voor de Damiano-verdediging (1. e4 e5 2. Pf3 f6). Damiano raadde in zijn boek overigens deze Damiano-verdediging af; hij prefereerde 2. ... Pb8-c6.

Voor deze beroemde (en bij zijn leven verjaagde) schakende apotheker staat er in zijn geboortestad, in het stadspark van Odemira een standbeeld, met daarnaast een verklarende tekst. Omdat het in ons blad niet in kleur is; het is een heel typisch standbeeld, niet zoals gebruikelijk uit brons, maar uit een (lijkt het) gebakken klei. Het standbeeld is daarbij geverfd in felle kleuren, waarbij het felle paars van het pak van Damiano van Odemira er behoorlijk dominant uitspringt.

Als slot van dit artikel het ook naar Damiano de Odemira genoemde zogenaamde Damiano-mat (zie diagram hiernaast)
1. Th1-h8+ Kg8xh8 2. Tf1-h1+ Kh8-g8 3. Th1-h8+ Kg8xh8
4. Dd1-h1+ Kh8-g8 5. Dh1-h7 mat

□

Waarom makkelijk als het ook moeilijk kan ?

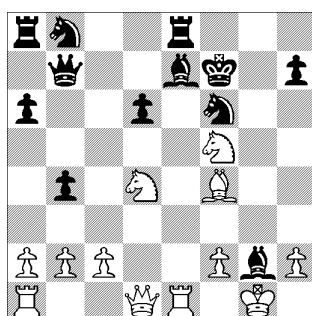
**Rob
de Vries**

Onder bovenstaand motto 2 voorbeelden van gewonnen stellingen die wel werden gewonnen maar dan niet op de handigste manier...

[1] Promotie intern, 1 februari 2011

Wit: een redacteur (niet te achterhalen welke, want behalve Henk Alberts speelt de gehele redactie in de interne competitie...)

Zwart: een materiaalcommissaris

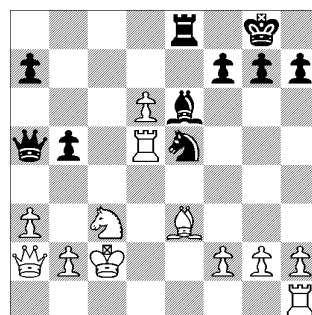

In deze stelling had wit wel gezien dat de zet P(x)d6+ de partij onmiddellijk besliste, mits op het juiste moment gespeeld. Maar in plaats van dat juiste moment te creëren met 19. Txe7 Txe7 speelde hij 19. Lxd6, om 3 zetten later - toen wit het wel zag maar zwart niet - alsnog door zwart in staat te worden gesteld om 22. Pd6+ (1-0) te spelen.

[2] Promotie 5 – WSC 5, 22 februari 2011

Wit: dezelfde redacteur als in [1], nu in de rol van 8^e bord-speler van P5

Zwart: de 8^e bord-speler van WSC5

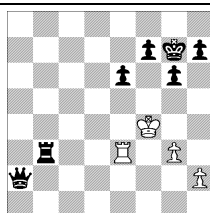

In deze stelling staat wit veel beter tot gewonnen, maar het is nog even uitkijken geblazen. Toen wit na even bij P7-WSC6 te hebben gekeken terug kwam aan het bord had zwart 25. ... Pe5 gespeeld, en mompelde hij (zwart) iets van "ja ik moet er zelf ook om lachen". Zelfs na deze toevoeging kwam de mogelijkheid om dat paard er gewoon af te slaan niet bij wit op. Wit - die net met 25. Kxc2 een paard had geslagen en gerekend had op 25. ... Lxd5, 26. Pxd5 - was meer bezorgd om zijn dame die immers op a2 in de zichtlijn van de loper op e6 stond, en speelde (dus?) 26. Da1, met het idee dat het na 26. ... Lxd5, 27. Pxd5 gemakkelijk gewonnen was.

Zo ging het inderdaad, en na 27. ... Tc8+, 28. Kb1 Td8 was het snel 1-0 dankzij 29. b4! Da6, 30. Dxe5. Echter: na 25. ... Pe5? zou het met 26. Txe5! direct uit zijn geweest, omdat 26. ... Lxa2 dan niet gaat wegens 27. Txe8# !

□

NB: De redacteur die dit met wit speelde hoorde later van de andere redacteur die er bij stond te kijken dat zwart nadat hij (in afwezigheid van de witspeler) 25. ... Pe5 had gespeeld had gezegd "oeps, dat is fout". Waarop een teamgenoot hem overigens troostte: "Misschien ziet je tegenstander het niet!". Net alsof dat wat uitmaakte!

Ongeveer tegelijkertijd gebeurde dit aan bord 1 van P7 - WSC6:

Hier claimde (en kreeg) de witspeler 2 minuten extra bedenktijd; big deal, ook dat maakte niets uit!

[HJA]

Op 15 december 1935 werd de laatste partij uit de match Euwe – Aljechin 1935 gespeeld. De partij werd remise en Max Euwe veroverde daarmee de wereldtitel schaken. Na 80 dagen, 30 partijen en 13 steden won Euwe met een eindstand van 15½-14½ en was daarmee wereldkampioen schaken.

Die match in 1935 was een rondtrekkend circus, zo werden er partijen gespeeld in Den Haag, Delft, Rotterdam, Utrecht, Gouda, Groningen, Baarn, den Bosch, Eindhoven, Zeist, Ermelo, Zandvoort en op diverse plaatsen in Amsterdam. Een locatie in Amsterdam waar verschillende partijen uit de match gespeeld werden was de toenmalige Militiezaal, Singel 423 te Amsterdam. Een zaal in gebruik van de Universiteit van Amsterdam, maar een zaal die ook een periode de tijdelijke raadszaal van de stad Amsterdam geweest is.

Op 15 december 2010 was het dus precies 75 jaar geleden dat Max Euwe Wereldkampioen werd. Reden voor veel landelijke kranten om een artikel aan deze historische gebeurtenis te wijden. Zo ook Gert Ligterink op 17 december in de zaterdagbijlage van de Volkskrant. Een groot artikel over bijna 2 pagina's (tabloidformaat.)

Bij dat artikel ook de volgende foto:

Max Euwe (rechts) speelt in 1931 met wit tegen een onbekende tegenstander. Vijf jaar later wordt hij gehuldigd als wereldkampioen na winst in de tweekamp met Alexander Aljechin (foto onder). Foto's ANP

Een foto met een raadselachtig onderschrift: "Max Euwe (rechts) speelt in 1931 met wit tegen een onbekende tegenstander. Vijf jaar later wordt hij gehuldigd als wereldkampioen na winst in de tweekamp met Alexander Aljechin."

Een raadselachtig en prikkelend onderschrift. Hoe kan dat nu een foto met een jaartal (1931) maar geen verdere aanduiding? Waar is deze foto genomen?? Maar vooral: wie is die onbekende tegenstander???

De antwoorden: Deze foto is duidelijk genomen in de Militiezaal in Amsterdam. En die tegenstander uit 1931 is niemand minder dan **Aljechin !!!** Daarbij : de man die op de foto tegenover Max Euwe zit is niet Aljechin !!! Hoe zit dit alles?

Bernard Bannink had deze Volkskrant bij zich toen wij op 17 december (2010) met een Promotie-viertal het Jubileumtoernooi in Delft speelden (en wonnen). Aldaar bogen wij ons al over deze merkwaardige foto, doch we kwamen er toen niet uit.

Later die maand, voorafgaande aan het Oliebollentoernooi, bogen we ons nogmaals over deze vreemde foto. Dit leverde al een aantal observaties op. Zo wist Maarten van Zetten meteen te melden dat de stelling op de foto duidelijk een Cambridge Springs-opening betrof. Veel waardevoller was echter de observatie van Henk Noordhoek. Die merkte namelijk op dat er op de foto geen klok naast het bord staat (en die waren in 1931 toch al lang uitgevonden.) Dat was zeer scherp opgemerkt, en een sleutel naar de oplossing.

Want wat bleek, na het nodige zoeken. Het betreft hier een zogenoemde consultatiepartij, Inderdaad uit 1931 en wel Max Euwe en Henri Gerard Weenink (met wit) tegen Alexander Aljechin en Graaf Johannes van den Bosch (met zwart).

Dus, hoewel Euwe wel tegen Aljechin speelt, is wat we op de foto zien niet Euwe die tegen een tegenstander speelt, maar Euwe en Weenink die samen hun volgende zet analyseren (vandaar ook dat er geen klok op de foto te zien is).

Deze Henri Gerard Marie Weenink (27 oktober 1892 – 2 december 1931) was een sterke Nederlandse meester die voor Nederland in vier schaakolympiades meegespeeld heeft. Daarnaast was Weenink ook componist van eindspelstudies en problemen. Zijn beste resultaat behaalde Weenink toen hij in 1930, voor ondermeer Euwe en Spielman, het Amsterdam-toernooi won.

Van Henri Weenink (foto hiernaast) zijn overigens maar weinig foto's te vinden; Hij overleed in december 1931, op 39 jarige leeftijd, aan tuberculose. Later zijn er ook nog diverse schaakclubs naar hem genoemd.

En ook Graaf Johannes van den Bosch, de partner van Aljechin in deze partij, was voor de tweede wereldoorlog één van de sterkste spelers van Nederland - na Euwe natuurlijk. Hij werd vierde op het NK van 1929, tweede op het NK van 1933 (het toernooi waar Olland achter het bord zou sterven), derde op het NK van 1938 en tweede op het NK van 1939. Graaf van den Bosch had een beetje de pech dat hij op z'n best speelde toen ook Euwe op zijn hoogtepunt was. Alle spotlights waren in die tijd uiteraard op Max Euwe gericht. Euwe was een klasse apart en won bijvoorbeeld een oefenmatch tegen Van den Bosch met 6-0. En daarbij was Graaf Johannes van den Bosch een afstammeling van Johannes graaf van den Bosch (1780-1844), initiatiefnemer van de Maatschappij van Weldadigheid (o.a. de armenkolonie Veenhuizen), gouverneur-generaal van Nederlands-Indië, Minister van Koloniën, door Koning Willem I in 1835 in de adelstand verheven.

De partij:

Wit : Max Euwe en Henri Weenink

Zwart : Alexander Aljechin en

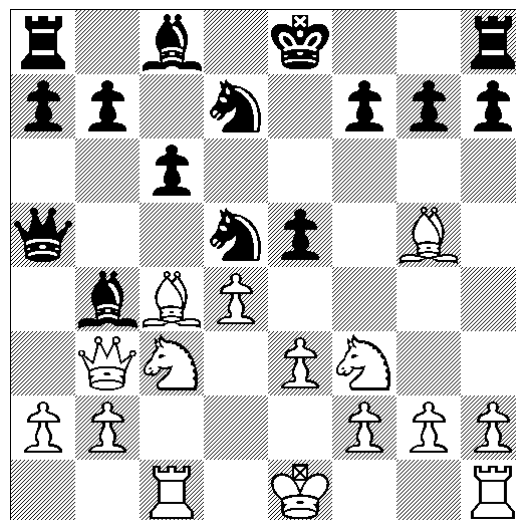
Graaf Johannes van den Bosch

1. d3 d5 2. c4 c6 3. Pf3 Pf6 4. Pc3 e6

5. Lg6 Pbd7 6. e3 Da5 7. cxd5 Pxd5

8. Db3 Lb4 9. Tc1 e5 10. Lc4 P7b6.

De stelling van de foto, zie 1^e diagram hiernaast

11. Lxd5 Pxd5 12. Pxe5 Le6 13. Pc4 Pxc3

14. Pxa5 Pxa2+ 15. Dxb4 Pxb4 16. 0-0 f6

17. Lh4 0-0-0 18. Lg3 The8 19. b3 Ld5

20. Pc4 Lxc4 21. bxc4 b6 22. Ta1 Kb7

23. Ta4 c5 24. dxc6 bxc6 25. f3 Te6

26. e4 Ta6 27. Txa6 Kxa6 28. e5 fxe5

29. Lxe5 Td7 30. f4 Ka5 31. Ta1+ Kb6

32. Kf2 a5 33. Kf3 Pc2 34. Tf1 Pd4+

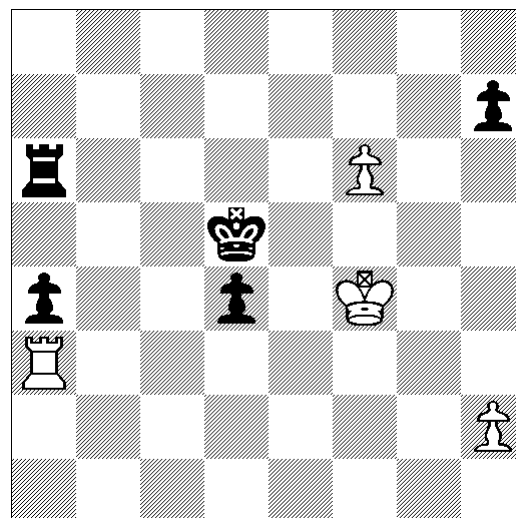
35. Ke4 a4 36. g4 Ka5 37. f5 Kb4

38. g5 Pb3 39. Kf4 Kxc4 40. f6 gxf6

41. gxf6 Kd5 42. Tg1 Pd4 43. Lxd4 cxd4

44. Ta1 Ta7 45. Ta3 Ta6.

Slotstelling, zie 2^e diagram hiernaast

Uiteindelijk 0-1

Bovenstaande gefotografeerde stelling is uit de 2^e partij uit de minimatch van 2 consultatiepartijen, beide gespeeld in de al eerder genoemde Militiezaal in Amsterdam.

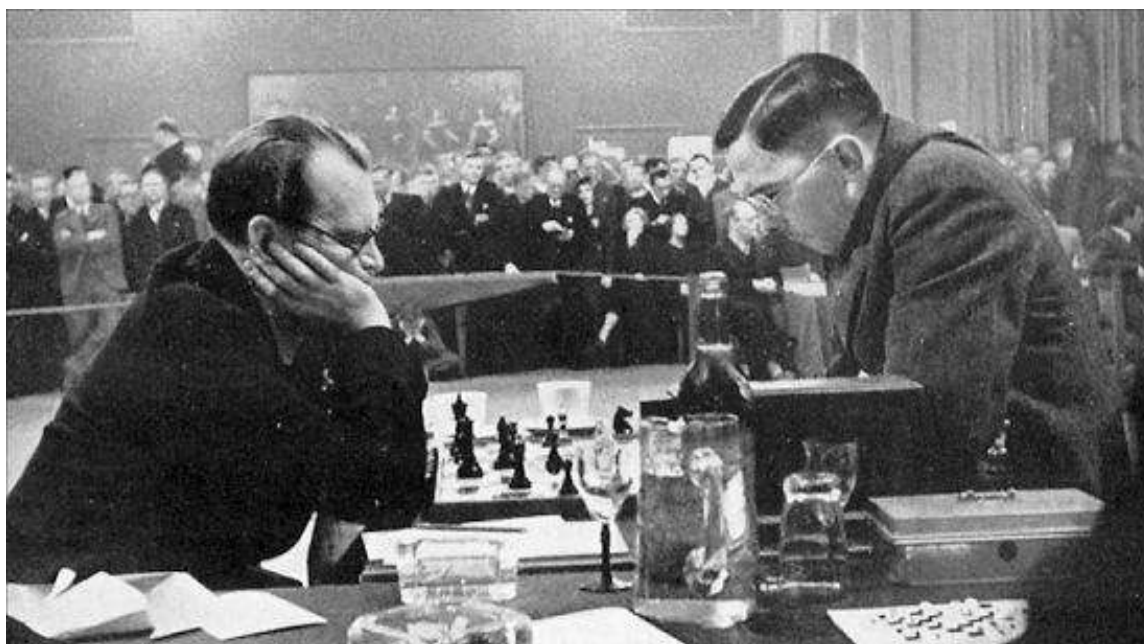
De 1^e partij eindigde op zaterdag 21 maart na 30 zetten in remise. De 2^e partij begon zondagmiddag om 2 uur. Om 6 uur, na 30 zetten, werd de partij afgebroken.

Zondagavond werd de partij hervat. Tot middernacht werd er doorgespeeld. Daarna werd de partij afgebroken. Volgens het Utrechts Nieuwsblad van maandag 23 maart 1931: *"Vermoedelijk neemt Weenink den stand in studie om theoretisch na te gaan of deze strijd waarin Aljechin een pion meer heeft, tenslotte voor zwart winst op moet leveren."* (Voor de jeugdigen onder ons: zo ging dat, Fritz had men toen natuurlijk nog niet.)

Ik heb het nergens meer exact kunnen nalezen, maar schijnbaar vond Weenink dat zwart gewonnen stond. In ieder geval vind ik als uiteindelijke uitslag van deze partij 0-1.

En dit alles werd gespeeld in de boven reeds genoemde Militiezaal, Singel 423 te Amsterdam. Dit in dezelfde Militiezaal waar Euwe in juni 1931 ook nog een match tegen oud wereldkampioen Capablanca speelde (en verloor met +0 -2 + 8).

En dit is dezelfde Militiezaal waar Euwe in 1935 nog een aantal partijen met Aljechin uitvocht; zie de foto hieronder.

Toch wel een behoorlijke fout van Gert Ligterink, om bij een artikel over Euwe – Aljechin een foto te plaatsen van een partij Euwe – Aljechin, en om daar dan als onderschrift bij te plaatsen "Max Euwe speelt met wit tegen een onbekende tegenstander."

□

Igor zag het niet

Noteboomtoernooi 2011, 4^e ronde

Zo stond het in de partij Friso Nijboer - Igor Coene.

Igor was aan zet, vele mensen verzamelden zich rond het bord. Iedereen zag het. Igor zag het niet.

Igor speelde 1. ... a5.

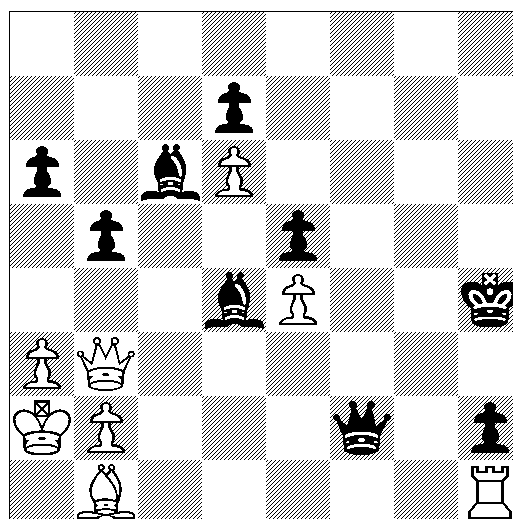
(Friso gaf na afloop aan dat hij na 1. Dg2 zou hebben opgegeven; doordat de witte dame aan de dekking van b2 gebonden is, verliest wit zijn toren.)

De partij ging verder met 2. Lc2 a4?

(nog steeds wint 2. Dg2 de partij)

3. Dd3 Dg2 (nu wel) 4. Dd1 Lxe4?

4. De1+ en zwart gaf het op.

[HJA]

Materiaalcommissaris komt met Motie van treurnis door afwijzing investeringsplannen

Mondelinge toelichting op het jaarstuk "Materiaal 2010 / 2011"

1. Mededeling vooraf

Tijdens mijn presentatie (zie punt 2) heb ik navraag gedaan naar vier zoekgeraakte borden. Willem Jutte deelde mee dat hij ze thuis had. Prachtig. Echter bij navraag bleek dat het ging om een paar oude borden van de Leyens. De vier van Olympus zijn dus nog steeds weg. Wie weet hier meer van?

2. Uitgesproken toelichting

Ik veronderstel dat een ieder het heeft gelezen. Er missen vier schaakborden. Geen sinecure. Je neemt ze toch maar niet even onder je jas mee. Zo veel kleerkasten lopen hier toch ook niet rond. Uw onvermoeibare materiaalcommissaris heeft in Zoetermeer inmiddels uitgebreid research verricht. Navraag is gedaan of de borden soms achtergebleven zijn bij de externe schaaklessen en bij "Team 1 uit": nooit zonder risico. Helaas zonder resultaat. Het zit me hoog. Ik overweeg de TV-programma's *Vermist*, *Opsporing verzocht* en *Boer zoekt bord* in te schakelen. Hier nogmaals de oproep aan iedereen: waar kunnen die borden uithangen?

Ik had dit jaar een groot probleem om met een investeringsvoorstel aan het bestuur te komen. Ik moest kiezen uit twee potentiële kanshebbers. Uiteindelijk heb ik ze beide bij het bestuur ingediend.

Het eerste investeringsplan heeft te maken met het actuele probleem van vandaag: zoekgeraakt materiaal. Het plan voorziet er in om al het materiaal te voorzien van een chip zodat met tracing en tracking de spullen te allen tijde en overal zijn te volgen. Zoekacties van uw inmiddels vermoeide materiaalcommissaris behoren dan tot het verleden.

Het tweede plan heeft van doen met de aanschaf van sensoren om de stress tijdens een schaakpartij te meten. Hoewel ik veelal creatief genoeg ben om zelf met ideeën voor geavanceerde en uiterste nuttige investeringen te komen, haalde ik dit idee uit het septembernummer van TNO-magazine. Daarin werd beschreven hoe met sensoren de stress van Loek van Wely tijdens een schaakpartij werd gemeten. Draadloos. Wel zo handig als je even een bakje koffie wil halen. Van Wely droeg sensoren waarmee ademhaling, hartritme en zweet werden geregistreerd. TNO claimt dat op een objectieve wijze stress en emotie kunnen worden gemeten. En dat schijnt uniek te zijn. Nu is al wel te meten of iemand opgewonden is, maar er kon geen onderscheid gemaakt worden tussen boos en blij.

Nu moet ik u zeggen dat wij dit onderscheid wekelijks wél kunnen maken. Wie herinnert zich niet het echec van rondvliegende schaakstukken veroorzaakt door een schaker die schandelijk had verloren? Ik noem geen namen. Was zijn actie uit blijdschap? Ik dacht het niet. Maar de constatering van blij of boos kan helaas nu alleen nog maar na de partij worden vastgesteld. Wat is er mooier om dit tijdens een partij te kunnen signaleren. Om te zien dat een genadeslag, bij de tegenpartij resulteert in een piek in het cardiogram tot een angstaanjagende hoogte. En dat allemaal te volgen op monitoren aan de wand.

Nu de leeftijd van sommige senioren al zorgelijke dimensies begint aan te nemen, is het ook niet verkeerd dat Promotie aan preventie gaat werken. Een forse toename van hartritme en zweet, zou de wedstrijdleader kunnen doen nopen de desbetreffende schaker aan een hartmassageapparaat te leggen. Dat dit gestelde niet geheel buiten alle proporties is, herinner ik me nog van de potjes schaak met mijn vader op de zondagochtenden na de kerk. Ja ik weet het, ik heb een rotjeugd gehad. Bij vader brak vaak het zweet uit en dat lag zeker niet aan mijn abominabel spelniveau. Integendeel. Voor zijn gezondheid schakelde ik over naar een lager niveau. Een aanpassing waarvan ik tot de dag van vandaag de gevolgen ondervind.

Een interessante toepassing van de stressmeting is de weergave van schaakpartijen op de website. Voortaan worden niet alleen de notaties gegeven, maar ook de cardiogrammen van beide schakers, voorzien van de zetnummers. Bij het verslag zijn dan geen uitroep- en vraagtekens meer nodig.

Wat ook nog een gevolg van te veel stress kan zijn, is een aandrang om te plassen. Om dat tegen te gaan had ik nóg een leuk investeringsideetje

Ik laat het maar even bij tracking en tracing en de aanschaf van stress-sensoren. Voor beide investeringen heb ik bij het bestuur een kostenbegroting ingediend van € 8.000 elk. U begrijpt het al, dit bestuur heeft mijn plannen niet overgenomen. Ik stel voor dat vanwege dit conservatisme van het bestuur, de leden instemmen met mijn motie van treurnis.

□

Oplossing probleem van blz. 16 (zie ook blz. 21) :

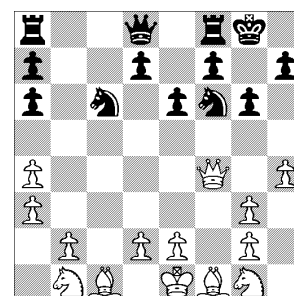
[6] De redenering was inderdaad niet correct. De pion van c7 is toch niet op b3 of a4 geslagen; sterker nog: hij is helemaal niet geslagen! We zagen aanvankelijk over het hoofd dat een pion ook kan promoveren: na c2xb3 (loper geslagen) kan de zwarte pion naar c2, gevolgd door c2xb1! met promotie tot dame, paard of loper; vervolgens kan dit stuk zonder te slaan naar a4 (om daar uiteindelijk toch geslagen te worden).

[7] Wat heeft die pion op b1 geslagen? Niet het paard, want dat staat nog steeds op het bord. Wel de toren van a1 (die immers op a1, a2 of b1 moet zijn geslagen).

[8] Conclusie: het paard van b1 moet tijdelijk van b1 zijn weggeweest (om plaats te maken voor de toren), en als er dus een wit paard niet heeft bewogen (zoals de opgave vermeldt) dan moet dat het paard van g1 zijn.

[9] Een mogelijke zettenreeks om deze stelling op het bord te krijgen staat hieronder. Het kan misschien korter, maar daar heb ik niet meer naar gezocht. En het is ook niet zo dat het onmogelijk is dat het paard van g1 niet heeft bewogen, want in plaats van een paar maal de koning heen en weer te spelen van e1 naar f2 zou je ook met het paard tussen g1 en h3 kunnen pendelen. Dus dan zouden beide witte paarden hebben bewogen. Vandaar bovenstaande formulering: "ALS er één wit paard niet heeft bewogen, DAN moet dat het paard van g1 zijn". Misschien was het beter geweest als in de opgave *gegeven* zou zijn dat er slechts één paard heeft bewogen?

1. h4	e6	9. Kf2	Lb3	17. Tb1	cxb1D
2. Th3	g6	10. cxb3	c6	18. Ke1	De4
3. Ta3	Ld6	11. Ke1	c5	19. Kf2	Da4
4. Ta6	bx a6	12. Dc2	c4	20. bxa4	Pb8
5. a3	Lg3	13. De4	c3	21. Pb1	Pc6
6. fxg3	Pf6	14. Df4	Pc6	22. Ke1	
7. Kf2	Lb7	15. Kf2	c2		
8. Ke1	Ld5	16. Pc3	O-O		

Massakamp Botwinnik – Promotie, 4 februari 2011

[1 = Promotie-speler wint, 0 = Promotie-speler verliest, ½ = remise]

				Prom. - Botw.	
Groep 1	Jan Willem Duijzer	Maurice Manoch	Stefan Buchly	score	totaal
Sipke de Swart	1	1	½	2½ - ½	
Robby Kevlishvili	0	0	1	1 - 2	
Henk Noordhoek	1	0	0	1 - 2	
					4½ - 4½

Groep 2	Rinze Mulders	Erik Middelkoop	Wim van Os	score	totaal
Willem Broekman	½	½	1	2 - 1	
Manuel Nepveu	1	1	1	3 - 0	
Sjaak Sibbing	1	1/2	1	2½ - ½	
					7½ - 1½

Groep 3	Spander v.d.Vlugt	Frits Varekamp	Wilco Kort	Peter van Heek	score	totaal
Hans v.d.Wijk	½	1	½	-	2 - 1	
Mildo v anStaden	-	1	0	0	1 - 2	
Arjen Schuurman Hess	-	1	1	1	3 - 0	
						6 - 3

Groep 4	Rogier Zoun	Ed Eveleens	Thom Beeren	score	totaal
Ruurd Kunnen	1	1	0	2 - 1	
Erwin Guijt	1	1	1	3 - 0	
Maurice Hettfleisch	1	1	0	2 - 1	
					7 - 2

Groep 5	Geragd Arp	Leon Mooren	Anwar	score	totaal
Wouter van Rijkom	½	1	1	2½ - ½	
Max Kanbier	0	1	1	2 - 1	
Reinout v anRijkom	0	1	1	2 - 1	
					6½ - 2½

Groep 6	Bob Ameling	Willem van Dalen	Marc v.d.Ham	score	totaal
Pieter Hijma	0	0	0	0 - 3	
Hans Pronk	0	0	0	0 - 3	
Shota Kevlishvili	0	0	0	0 - 3	
					0 - 9

Groep 7	-	Dave de Dappere	Marc v.d.Ham	score	totaal
Rob de Vries	-	1	0	1 - 1	
	-				1 - 1

Senioren totaal	Promotie - Botwinnik			32½ - 23½	
------------------------	-----------------------------	--	--	------------------	--

JEUGD:

Jeugd groep 1		16 - 0
Jeugd groep 2		10 - 6
Jeugd groep 3		14 - 13
Jeugd totaal	Promotie - Botwinnik	40 - 19

Oplossingen problemen (blz. 25)

Stelling 1 1. Pf6+ Dxf6 2. Tfe1+ 1-0 2. ... Le6, 3. Dd7# 2. ... Le7, 3. Dd8# 2. ... De7, 3. Dd8#	Stelling 2 1. d7 Td8 2. Te8+ Tf8 3. Lf7 g6 4. Txf8+ Txf8 5. Le8 1-0
Stelling 3 1. ... Td8 0-1 (2. De3 Dxc2, 3. Txc2 Td1#) (2. Df4 Dc3+, 3. Kf1 Dc4+, 4. Ke1 De2#)	Stelling 4 1. Txd7 Dxd7 2. Dg4 g6 3. Pxd6+ Kh7 4. Dxd7 1-0
Stelling 5 1. ... Te1 2. Dd2 (2. Dxe1 Dh5#) (2. Txe1 Dg2#) 2. ... Dh1+ 3. Txd1 Txd1#	Stelling 6 1. h4+ Kxd4 (1. ... Kh5, 2. Th7#) 2. Tf5 Lxe7 3. Pg6+ Kh3 4. Th5+ Lh4 5. Txd4#
Stelling 7 1. ... Tg2 2. Dc1 Pf4+ 3. Dxf4 gxf4 4. Kxd2 e5 0-1	Stelling 8 1. Df8+ Kxf8 (1. ... Kg6, 2. Dh6#) 2. Lh6+ Kg8 3. Te8#

Opgaven blz. 1:

[1] Dunne- Shirov (simultaan), Ottawa 2011 1. ... Txd4 2. cxd4 Lxd4 3. Kg2 Te2+ 4. Kf1 Pg3#	[2] Vysotsjin - Hadzimanolis, St. Petersburg 2010 1. ... Dg3! 2. fxg3 f2+ 3. Kh2 (of Lf3) f1D 0-1	[3] Mastrovasilis – Marechal, Cappelle la Grande 2011 1. Dg6+! 1-0 (1. ... fxg6, 2. Pxd6#) (1. ... Pxd6, 2. Pxd6#) (1. ... Txd6, 2. Pxd6#)
--	---	--

Puzzel "dame naar koning" (blz. 17) 15 zetten: Df3-e3-g5-g2-c2-h7-h1-a1-h8-a8-a2-f7-b7-b4-d6-c6 (of de gespiegelde variant Df3-f4-d2-enz.)	Puzzel "rook maze" (blz. 22) 12 zetten: Te1-a1-a4-g4-g3-h3-h8-b8-xb7-b8-h8-h3-f3+
--	--

Agenda t/m juni 2011

maart 2011

di	8 maart	periode 2 - ronde 11	P3 - DD 3 P6 - SHTV 4	Schaakhuis 2 - P4 Pomar 2 - P5
vr	11 maart			Scheve Toren 1 - P2
za	12 maart		P1 - Wageningen-VLG 2	
di	15 maart	periode 2 - ronde 12	P6 - Botwinnik 5	DD 7 - P7
di	22 maart	snelschaken voorrunde 2		
di	29 maart	periode 3 - ronde 1		

april 2011

di	5 april	periode 3 - ronde 2		
za	9 april			Caïssa 3 - P1
di	12 april	periode 3 - ronde 3		
di	19 april	periode 3 - ronde 4		
wo	20 april		P2 - Botwinnik 1 P3 - HSV 1 P4 - Rijswijk 2	← centraal (Pr- en 1^e klasse): Stedelijk College, Z'meer
di	26 april	periode 3 - ronde 5		
wo	27 april		P5 - Haeghe Ooievaar 2	← centraal (2^e klasse): 2B- Home, Z'meer

mei 2011

di	3 mei	periode 3 - ronde 6		
di	10 mei	periode 3 - ronde 7		
za	14 mei		P1 - Zeist 1	← centraal (KNSB): PION, Groesbeek
di	17 mei	periode 3 - ronde 8		
di	24 mei	periode 3 - ronde 9		

juni 2011

di	7 juni	periode 3 - ronde 11		
di	14 juni	periode 3 - ronde 12		
di	21 juni	finale snelschaken		
di	28 juni	zomercompetitie ronde 1 + 2		